

#MADM MAGAZINE

WIJ MAKEN MATHENESSE AAN DE MAAS! - 25 SEPTEMBER 2021 NR. 01

BEWONERS MAKEN DE TOEKOMST

Pagina 04

MARCONIPLEIN HET NIEUWE HART VAN WEST?

Pagina 14

SPRAAKMAKENDE FOTO'S VAN MATHENESSE

Pagina 16

HET LAB VAN PROFESSOR POELS

Pagina 20

WERK IN UITVOERING

Pagina 27

UIT DE WIJK

Romy Rockx

Bewoner en theatermaker

“Een fijne ontmoetingsplek maken aan de Franselaan voor mensen uit de wijk en de stad.”

Martine Muller

Ondernemer Franselaan

“Een wijk maken waar het prettig is: die groen is en verzorgd en met betrokken mensen. Dan ontstaat vanzelf het gevoel van een veilige en aantrekkelijke wijk.”

Foto: Laisa Maria

COLOFON

Redactie:

Beke Olyrhook
Annemarie Sour
Nico Haasbroek

Vormgeving:

Naomi Jacobs (creativa-design.com)

Tekst:

Cisca van Bommel (ciscavanbommel.nl)
Nico Haasbroek (nicohaasbroek.nl)
Senna Pauli (sennapauli.nl)
Miguel Santos (mijnbestseller.nl)
Michiel Versteegh (unosite.nl)
Beke Olyrhook (junglereporter.nl)
Peter van Druten
Gerda van der Aa
Joris Wijsmuller
Annemarie Sour

Fotografie:

Sanne Donders (sannedonders.nl)
Mark Bolk (markbolkphoto.nl)
Janine van Druten-Ubert (janinefotografeert.nl)
Aad Hoogendoorn (aadhoogendoorn.nl)
Mieke van der Linden (@miekindedoelstudio)
Laisa Maria
Cisca van Bommel
Walter Herfst
Re-/place (www.re-place.today)
Gemeentearchief Schiedam
Nationaal Archief
Aviodrome Lelystad
Privécollecties: Resul Solak, Familie van Buren
Adobe Stock

Illustraties:

Anniek Tijmes (anniektijmes.nl)
Loes van Gils (loesvangils.com)
Studio Makkink&Bey ism Juhee Hahm (@jjjjjujujuju)
Michiel Versteegh (Unosite)

Speciale dank aan:

Anne Bloemendaal (flowerdales.agency)
Karel Sant (ka-sa.nl)
Studio Makkink&Bey (studiomakkinkbey.nl)
Mieke de Leeuw
Robin Laurens
Online Video Producties

Fotojury MADM fotowedstrijd:

Oscar Langerak (onlinevideoproducties.nl)
Laisa Maria
Sanne Donders

Geselecteerde deelnemers fotowedstrijd:

Anne van den Berg (@anne_van_den_berg)
Joris Koolen (@jorri_photo)
Rebecca Schaft (@addmagic.nl)
Benjamin Sabotinov (jeugdactiviteitenoudmathenesse.nl)

Druk: Rotterdam Inclusief

Oplage: 5000, Papier: Houtvrij offset 120gr.

Dit magazine verschijnt onregelmatig.

OP DE COVER

Foto: Sanne Donders

Groenhelden Oksana en Niko

Oksana en Niko zagen in 200 meter grijze stoep, het gebied op de hoek van de Professor Poelslaan en Engelsestraat, een geweldige stadsmoestuin. Het is hun droom om daar samen met andere buurtbewoners groenten en bloemen te kweken en een ontmoetingsplaats te creëren. Het plan is met de gemeente besproken en goedgekeurd. Oksana en Niko willen doorpakken en deze herfst starten met de uitvoering van de buurttuin. Inmiddels zijn er al 35 mensen, van alle leeftijden, die willen meedoen. Op 25 september zijn ze aanwezig bij de opening van het nieuwe Huis van de Wijk, dan kan je als bewoner meelopen met onder andere een groene wandelroute door de wijk.

INHOUDSOPGAVE

4 Samen werken aan een toekomstvisie

Joris Wijsmuller ziet een wijk met veel potentie en groeikansen.

7 Column: Nico Haasbroek

Via een mediateam wijkbewoners activeren en daarmee de wijk verbeteren.

8 Interview: Historicus Han van der Horst

Han neemt ons mee op ontdekkingstocht door de geschiedenis van Mathenesse.

12 Het Poolcafé

Fotograaf Mark Bolk gaat langs de indoor skatebaan in M4H.

14 Marconiplein stralende stadskern van Rotterdam-West?

Michiel Versteegh vertelt hoe gaaf het Marconiplein zou kunnen worden.

16 MadM Fotowedstrijd

De allereerste MadM fotowedstrijd!

20 Het lab van Poels

Professor Poels was in 1900 al bezig met onderzoek naar vaccins.

24 In Turkije geboren en in Mathenesse verankerd

Hoe is het om op 13-jarige leeftijd naar Nederland te emigreren.

27 Bewoners in actie

Vijf groepen die de wijk willen verbeteren. Wie zijn het en wat doen ze?

32 Column: Senna observeert

Senna neemt je mee in de wijk, een prachtig verhaal over het gevoel van thuis.

34 De Waterschool M4H+

Kidsspecial: Alles over water en een bijzondere 'waterschool'.

36 Buurtrecept: Courgettesoep Mathenesse

Heerlijk genieten van een zelfgemaakte soep.

SAMEN WERKEN EEN TOEKOMST

Tekst: Joris Wijsmuller, Illustratie: Anniek Tijmes

Oud Mathenesse en het Witte Dorp zijn verborgen parels in Rotterdam die veel meer aandacht verdienen. Bewoners voelen zich vergeten en zien hun wijk achteruitgaan. Met 'Mathenesse aan de Maas' is in 2019 een beweging gestart om Oud en Nieuw Mathenesse met elkaar te verbinden gericht op wederzijds profijt.

Als eerste stap is een Verbeterplan opgesteld, met een zorgvuldig samengesteld programma dat gedragen wordt door de buurt en de stad. De volgende stap is het maken van een samenhangende Toekomstvisie om investeringen voor de langere termijn mogelijk te maken. Dit heeft alleen kans van slagen als de Toekomstvisie wordt gemaakt, gedragen en tot bloei kan worden gebracht door de mensen die er wonen en werken.

Aanleiding

Tijdens het bezoek van het college van Burgemeester en Wethouders aan de Fruitvis in 2019 waren bewoners en het college het eens: bewoners van Oud Mathenesse en het Witte Dorp moeten kunnen meeprofiten van de ontwikkelingen en investeringen in Nieuw Mathenesse (M4H) aan de andere kant van de dijk. Bij deze bijeenkomst is het maatschappelijk initiatief 'Mathenesse aan de Maas' gestart, gericht op wederzijds profijt. Er is een enquête gehouden, er zijn bijeenkomsten geweest en er is een Verbeterplan opgesteld met maatregelen voor de korte termijn dat in oktober 2020 door bewoners aan wethouder Kathmann is aangeboden. Bewoners hebben diverse werkgroepen gevormd (Groen, Schoon, Wonen, Franselaan, Communicatie), en

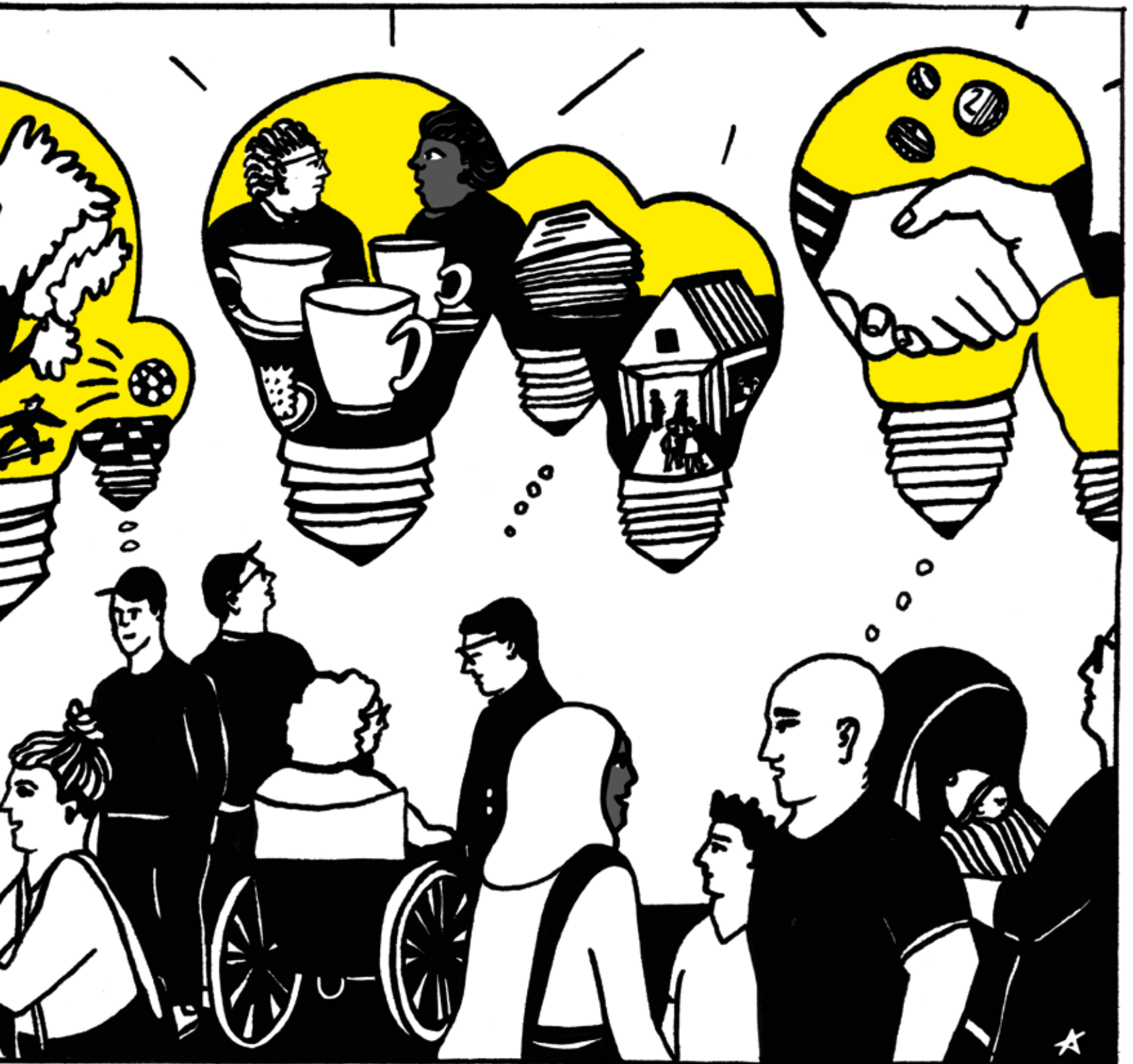
de gemeente heeft nieuwe programma's opgestart (Goed Huren en Verhuren, actieprogramma EU-Arbeidsmigranten).

Urgentie

Oud Mathenesse en het Witte Dorp zijn karakteristieke en ogenschijnlijke rustige woonwijken met een rijke historie (het Witte Dorp bestaat volgend jaar 100 jaar!), maar er is meer aan de hand. Veel mensen zijn ontevreden over de huidige woonsituatie en de verhuisneigingen uit de buurt liggen ver boven het Rotterdams gemiddelde. Bewoners voelen zich vergeten en zien hun wijk achteruitgaan. Overbewoning, achteruitgang van de kwaliteit van de woningen, uitbuiting, sluiting van voorzieningen, teruggang van winkelstraat Franselaan, armoede, gezondheidsachterstanden, onveiligheidsgevoelens; problemen die stuk voor stuk om actie vragen. Ontwikkelingen in de directe omgeving met Nieuw Mathenesse, en ook de ontwikkeling van het Marconiplein, bieden concrete kansen voor wederzijds profijt. Daarnaast moet het Huis van de Wijk na opening van de nieuwe tijdelijke locaties over vijf jaar een permanente plek krijgen, en wordt in 2024 de riolering vervangen. ▶

I AAN VISIE

Dit biedt kansen om straten opnieuw in te richten en de wijk te verbeteren. In aansluiting op het Verbeterplan is er daarom een Toekomstvisie nodig met 2030 als stip op de horizon, waarmee de weg kan worden bereid voor grotere investeringen.

Participatie

Een Toekomstvisie voor een aantrekkelijke en leefbare wijk heeft geen kans van slagen als deze niet bedacht en gedragen wordt door de bewoners en ondernemers uit de wijk. Daarom is het van belang dat zoveel mogelijk mensen meedoen en ideeën aandragen voor de Toekomstvisie voordat verdere besluitvorming plaatsvindt. Het gaat tenslotte om jullie wijk en jullie toekomst. Zaterdag 25 september, op de grote dag voor de wijk in het Serumpark, is de participatie voor de Toekomstvisie van start gegaan met wijkwandelingen over de vier hoofdthema's waarbij de eerste ideeën zijn ingebracht.

De beschrijving van de vier hoofdthema's geeft een beeld waar de Toekomstvisie over kan gaan, maar uiteraard staat het u als bewoner vrij om met andere onderwerpen en ideeën te komen. Want het is uw wijk die u natuurlijk het beste kent. Na de start op 25 september zullen ook in de maanden daarna bijeenkomsten worden georganiseerd zodat de Toekomstvisie rond de jaarwisseling gereed kan zijn.

Projectleider

De deur staat open en de koffie of thee klaar voor iedereen die wil meepraten over het samen beter maken voor de wijk. Laat ik mij kort voorstellen: ik ben Joris Wijsmuller, heb veel ervaring met bewonersinitiatieven en gemeentepolitiek (in Den Haag), en ben gevraagd als projectleider om samen met bewoners een Toekomstvisie voor Oud Mathenesse en het Witte Dorp te maken. Omdat er in de wijk veel talent en initiatieven zijn, en met Mathenesse aan de Maas een unieke beweging is ontstaan, hoefde ik niet lang over deze vraag na te denken. Ik ben in april begonnen aan deze mooie klus in opdracht van de

De vier hoofdthema's zijn:

1. Leefbare wijk

Over onderhoud, overlast, schoon, veiligheid, verkeer en groen in de openbare ruimte. De vervanging van de riolering in 2024 biedt kansen voor herinrichting van straten, het maken van goede wandel- en looproutes door en om de wijk, en het stimuleren van ontmoeting, verblijf en beweging in de buitenruimte. Ook moet de buitenruimte beter worden ingericht voor klimaatveranderingen, en kan de wijk worden vergroend.

2. Ondernemende wijk

Over het hart van de wijk met de Franselaan, de Pinkstraat en het Pinasplein, en het creëren van werk, ontmoetingsplekken en culturele broedplaatsen. Welke voorzieningen heeft Oud Mathenesse minimaal nodig en wat komt er in Nieuw Mathenesse zodat er een goede verbinding en uitwisseling ontstaat tussen de oude en nieuwe wijk.

3. Gezonde en veerkrachtige wijk

Over mogelijkheden en perspectief voor jongeren, goede voorzieningen voor ouderen, taal, de positie van EU-arbeidsmigranten en het vergroten van zelfredzaamheid. Over de toekomst van de basisschool, een permanent Huis van de Wijk, en het tegengaan van gezondheidsachterstanden, schulden, armoede, eenzaamheid, uitbuiting en grensoverschrijdend gedrag.

4. Aantrekkelijke wijk voor iedereen

Over het verbeteren en verduurzamen van de woningen, het activeren van Verenigingen van Eigenaren (VvE), Goed Huren en Verhuren en de betaalbaarheid van huisvesting. Over het verbinden van de wijk met stedelijke ontwikkelingen in de omgeving (M4H, Marconiplein, Van Nelleknoop, Schiedam Oost, Schieveste en het gebied rond de Glasfabriek) en het leggen van fysieke verbindingen over de dijk (Schiedamseweg) en de Tjalklaan.

gemeente, en heb de wijk inmiddels al iets beter leren kennen als een bijzondere wijk met leuke en betrokken bewoners. Mijn enthousiasme om hier te mogen werken is in de korte tijd alleen maar toegenomen.

U kunt mij iedere woensdag vinden in het Pinashoekje aan het Pinasplein 3a, maar ook bereiken via joris.wijsmuller@gmail.com of op **06-28334942**.

Tot slot

Samen gaan we aan de slag om de toekomst van deze mooie wijk verder vorm te geven. Laat uw inbreng en betrokkenheid niet verloren gaan, doe mee en meldt u aan via de website: www.mathenesseaandemaas.nl

Tot snel!

NICO HAASBROEK

MATHENESSE AAN DE MAAS

Sinds een tijdje ben ik betrokken bij een boeiend media-experiment in Rotterdam West. Het draait om de vraag hoe bewoners die op een of andere manier iets met media te maken hebben een bijdrage kunnen leveren aan een revitaliseringsproces van hun woonwijk. De wijk heet Oud Mathenesse en ligt tussen Spangen en Schiedam. Om deze buurt uit zijn isolement te halen is een plan bedacht, dat uitgaat van een groter nieuw gebied, namelijk de combinatie van Oud en Nieuw Mathenesse, en 'Nieuw' ligt tussen de dijk die Rotterdam met Schiedam verbindt en de Maas. De naam daarvoor ligt voor de hand: Mathenesse aan de Maas. Hoewel de vraag blijft of het nu om de mond van de Maas of de Rijn gaat?

Annemarie Sour is de energieke initiator van Ma/dM. Nadat zij in dit nogal verwaarloosde deel van Rotterdam allerlei mediamensen had opgetrommeld benaderde ze mij met de vraag of ik voor hoofdredacteur van dit idee wilde spelen. Na een plezierig oriënterend gesprek besluit ik om, in elk geval tijdens de startfase, mee te doen. Op mijn verzoek beginnen we met een buurtwandeling, om in de stemming te komen. Cisca van Bommel maakt hiervan een podcast. We spreken af bij een buurtcafé in de Franselaan en wandelen door de landenbuurt, het Witte Dorp en vanaf de dijk tussen het Marconiplein en Schiedam observeren we het in ontwikkeling zijnde Merwe Vierhavens gebied. (M4H) Het valt me op dat een buurt op tien minuten fietsen van waar ik woon totaal anders kan zijn. Hier domineren naast de oorspronkelijke bewoners de Oosteuropaanen, waarvan er heel wat als arbeidsmigrant in het Westland werken, al of niet illegaal. Ook lijkt deze wijk jongeren te trekken die op zoek zijn naar enigszins betaalbare huisvesting.

Op 28 mei zetten we de volgende stap. Ik heb een stuk of tien personen een vragenlijst gemaild met kennismakingsvragen als Wat doe je? Waar ben je goed in? Als je aan Mathenesse denkt wat voor media-ideeën borrelen er dan in je op? En tenslotte: Wat wil je met je leven? Senna schrijft onder meer dat ze theaterschrijver, performer en af en toe kok is. Ze wil korte portretten schrijven van de bewoners en reflecteren op het straatbeeld. Op de vraag wat ze met haar leven wil antwoordt ze: "Ik wil observeren door te schrijven en zo, wat onder de lakens verborgen blijft, blootleggen aan het ochtendlicht. En ik wil mijn eigen pad blijven volgen en nieuwsgierig blijven naar mezelf."

We doen de eerder in deze serie beschreven mobile news training en in een kantoor aan de Marconistraat gaan we verder. De gemaakte foto's, filmpjes worden op de muur geprojecteerd en via de bespreking ervan komt de buurt tot leven. We zoomen in op een vrouw voor haar huis met een verhaal over een schietpartij, op een brievenbus die aan een boom bengelt, op raadselachtige stickers en een tekst aan een tak. Stuk voor stuk vormen die beelden een mogelijk begin van een nieuwsverhaal.

Een van de deelnemers toont zich ongeduldig en wil weten wat de hoofdredacteur verder van plan is. De hoofdredacteur denkt 'Relax man, we zijn net begonnen. Verdiep je in het uitstekende verbeterplan voor dit deel van Rotterdam dat in september 2020 is verschenen. En wees blij als veranderingen op een organische manier (van nature voortvloeiend uit ontwikkelingen) tot stand komen.'

De man die voor hoofdredacteur speelt weet wat je journalistiek met deze buurt kan doen. Het accent leggen op interne communicatie met de bewoners. Met de buurtsite als vertrekpunt beginnen met een uurtje talkradio, een app die wat met de veiligheid in de wijk doet, een muurkrant. Nadenken over de vraag hoe je onbereikbare bewoners kan bereiken. Het buurtverbeterplan koppelen aan mogelijkheden om daar via allerlei media iets mee te doen.

Maar daar gaat het in dit stadium nog niet om. Wat nu telt is in hoeverre het lukt om de deelnemers aan dit project te enthousiasmeren en tot eerste succesvolle stappen aan te zetten. Ik denk dat de meeste van mijn nieuwe kameraden nog in de verkenningsfase zitten en op zoek zijn naar vormen om de inhoud in te gaan gieten. We starten met het maken van een krantje.

Het valt me op hoe snel de tijden veranderen. In mijn jeugd schreef ik stukjes voor een van lokale dagbladen. Vandaag de dag werpt men zich digitaal op zijn eigen leefomgeving. Dat is honderd keer leuker.

Deze column, geschreven door Nico Haasbroek (journalist, oud-hoofdredacteur NOS Journaal, RTVRijnmond), is eerder verschenen op Joop.bnnvara.nl. Foto: Mieke van der Linden

INTERVIEW

**“Vergelijk
Mathenesse
van 1000 jaar
geleden met de
Waddenzee.”**

Han van der Horst in zijn huis in Nieuwland.

Historicus Han van der Horst: “Mathenesse is in feite land dat gewonnen is op de rivier de Maas en op de zee.”

Tekst: Annemarie Sour, foto: Laisa Maria

Han van der Horst is historicus, schrijver en columnist. Zijn laatste boek, Zwarte Jaren, gaat over Nederland in de Tweede Wereldoorlog. We zitten bij Han thuis op de bank omgeven door rijen geschiedenisboeken, schilderijen, tikkende klokken en Perzische tapijten. We zijn honderd jaar terug in de tijd. Als historicus is Han een groot kenner van de Nederlandse geschiedenis en weet veel van de lokale geschiedenis van Schiedam en Oud- en Nieuw Mathenesse. Voor lange tijd waren Mathenesse en Schiedam verbonden als één gemeente. Met boeken, oude kaarten en internet begint onze speurtocht naar de wortels van het verleden van Mathenesse.

“Vergelijk Mathenesse van 1000 jaar geleden met de Waddenzee”, zegt Han (72). “Een gebied met water en zandplaten die bij eb droogvielen. Mathenesse is in feite land dat gewonnen is op de rivier de Maas en op de zee.”

Drassig gebied

Het moerassige gebied vol slikken, schorren en zandbanken grenst ten zuiden aan de rivier de Maas en aan oostzijde aan het riviertje de Schie. Het gebied dat bij eb droogvalt heeft veel potentie als waardevolle grond. En al in de 11e eeuw leggen mensen een dijk aan en begint de inpoldering van het drassige gebied. Han: “Het is de dijk waar nu nog steeds de Rotterdamse/Schiedamse dijk loopt. Benedictijner monniken uit Egmond met kennis van het omzetten van water in land organiseerden en financierden de ontginningen.”

De dijk verdeelt het gebied in twee zones: a. het binnendijkse gebied Oud Mathenesse en b. het gebied buiten de dijk met de naam Nieuw Mathenesse. De moerassige

wildernis verandert na verloop van jaren in een weidegebied waar koeien, paarden en varkens kunnen rondscharrelen en boerderijen en molens verrijzen.

De heren van Mathenesse

Het winnen van land uit water in een getijdengebied is business. Langs heel de Hollandse, Zeeuwse en Vlaamse kust is het gebruikelijk. Voor de landaanwinning waren lokale investeerders nodig. Er moesten niet alleen dijken worden aangelegd, maar ook sloten gegraven en buizen (duikers) door dijken worden gestoken waardoor overtollig water kon wegstromen. Later kwamen er molens bij om het overtollige water uit de laaggelegen polder op te pompen en te lozen op een ringvaart of open water.

De oudste bekende financier van de inpoldering van Mathenesse is Dirk Bokel. Hij heeft een kasteel op het huidige Weena en laat rond 1250 een dam in de Schie bouwen waardoor de kleine polder Riviere in de bocht van de Schie kan ontstaan. Vervolgens legt hij ook de aangrenzende

polder Oud Mathenesse aan. Han: “Als de dochter van graaf Floris IV van Holland, Aleida van Henegouwen, de kleine polder Riviere van Dirk Bokel koopt, laat ze er in 1262 een kasteel bouwen op de grens met de Oud Mathenessepolder met de naam ‘Huis te Riviere’.”

Ambacht

Het kasteel vervalt na de dood van Aleida aan de graaf van Holland. Hij geeft het in bruikleen aan een kleinzoon van Dirk Bokel, met de naam Dirk van Mathenesse. Vanaf dat moment, het is dan 1276, krijgt het kasteel van Aleida de naam ‘Huis Mathenesse’, naar het ingepolderde gebied Mathenesse tussen Schiedam en Rotterdam. Het is dan voor het eerst dat het ambacht Mathenesse (een ambacht is de kleinste bestuurlijke eenheid op het platteland) in documenten wordt genoemd. Han: “De Heren van Mathenesse hadden privileges en mochten van de graaf belastingen heffen en mensen op bepaalde posities benoemen.” ▶

Huis te Riviere, foto: Fotocollectie Gemeentearchief Schiedam, J. van Dijk, 60545

Foto: Fotocollectie Gemeentearchief Schiedam, J. van

Polder Mathenesse verkocht aan Schiedam

Han heeft een gedenkboek over Rotterdam 1328-1928 op schoot met interessante feiten over Mathenesse. Daaruit blijkt dat de Mathenessepolder weliswaar eeuwenlang in het bezit blijft van de Heren van Mathenesse, maar na vierhonderd jaar regeren over de polder is het gedaan met hun bevoorrechte positie. “De familie en nazaten van Dirk verkopen in 1688 hun heerlijke rechten in Mathenesse aan de gemeente Schiedam. Veel lokale edelen zaten in geldnood en verkochten noodgedwongen hun land aan de omringende steden.” Van het Huis Mathenesse is nog een ruïne over naast het huidige stadskantoor van Schiedam als tastbaar bewijs dat het ooit heeft bestaan.”

Wind- en watermolens

Het idee dat tussen de snelwegen, spoorlijnen, dijk en trambanen vroeger vele molens hebben gestaan is nauwelijks nog voor te stellen. Han vraagt of we weleens van de site ‘alle molens’ hebben gehoord. Nee, moet ik bekennen. Via de site www.allamolenskaart.nl zien we in een oogopslag dat er diverse molens in Mathenesse stonden. De site geeft een omschrijving met vaak een afbeelding en functie. In Oud Mathenesse waar nu de A20 ligt, net achter het station van Schiedam, staat eeuwenlang de windmolen ‘Oud Mathenesse’. De eerste is in 1469 gebouwd en gesloopt in 1789 en de tweede werd gebouwd in 1789 en gesloopt in 1893. Deze molens zijn bedoeld om het overvloedige water uit de polder af te voeren.

Ook in Nieuw Mathenesse staan diverse molens, zoals de ‘Nieuwe Mathenessemolen’ uit 1791, die in 1923 werd gesloopt. Ook molens ‘de Vlijt’ en ‘Burgemeester Knappert’ zijn gebouwd en weer gesloopt. Op de grens tussen Schiedam en Mathenesse staan zeven windmolens voor het malen van koren met namen als ‘Witte Molen’ en ‘Eendracht’. Dat moet een indrukwekkend gezicht zijn geweest.

gemeentes uit. Zo ontstonden de gemeente Kethel, de gemeente Vlaardingenambacht en de gemeente Oud- en Nieuw Mathenesse.” Na een korte onderbreking in 1811 waarin Schiedam, zowel Spaland, Kethel en Mathenesse annexeert, is Mathenesse in 1817 wederom een zelfstandige gemeente met een burgemeester, een eigen wapen, ambtsketen en gemeentestempel.

“Van het Huis Mathenesse is nog een ruïne over naast het huidige stadskantoor van Schiedam als tastbaar bewijs dat het ooit heeft bestaan.”

Zelfstandige gemeente

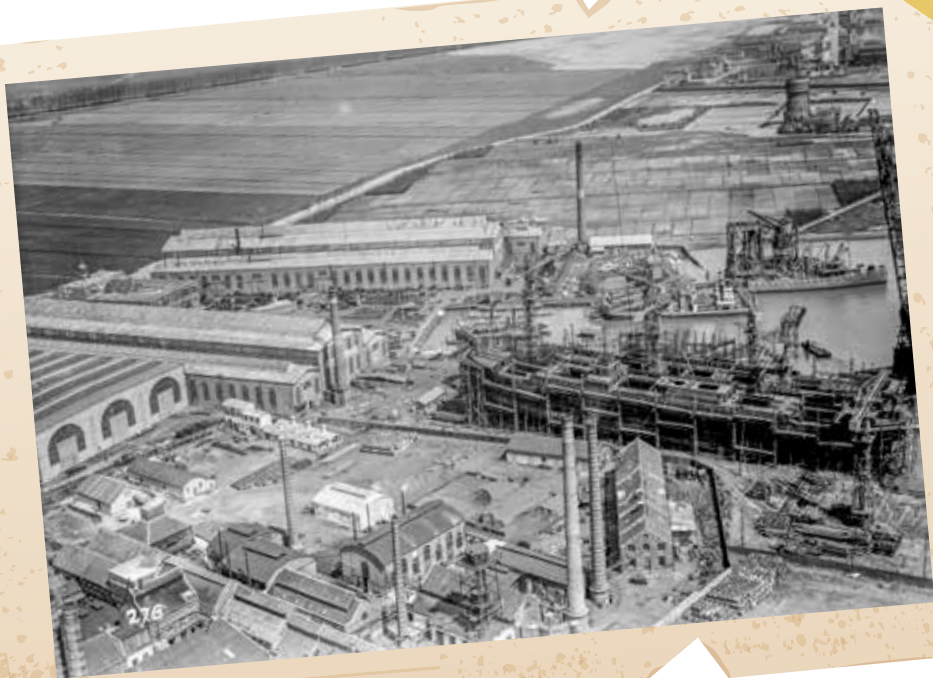
Tijdens de Franse overheersing kan Mathenesse in 1795 zelfstandig worden. De Fransen vonden het bestuur middeleeuws aandoen met oude adel, schouten en heerlijkheden. Han: “De Fransen en patriotten hebben voor de bestuurlijke vernieuwing gezorgd. Alle poldertjes kwamen er als

Het gemeentewapen is gebaseerd op het oude familiewapen van de familie ‘Van Mathenesse’.

“Mathenesse telt in 1865 circa 550 inwoners, weet Han te vertellen, heeft boerderijen, zoals ossenmesterij van Wittkamp en molens op haar grondgebied, een eigen school, maar geen eigen raadhuis”.

Diggelen 15779

Voor de aanleg van de Merwehaven moesten o.a. de Stoommeelmolen "Schiedam" en de Schiedamse watertoren (uiterst rechtsboven) wijken. Op de voorgrond de terreinen van de Werf Gusto, 1922. Foto en copyright: Aviodrome Lelystad (K.L.M. Aerocarto)

Carrière

Drie burgemeesters heeft Mathenesse gehad. De eerste burgemeester van Oud- en Nieuw Mathenesse is Willem Nicolaas Cool (1825-1851), de tweede M. den Held (1852-1862) en de laatste is Pieter Jacob van Dijk (1862-1866). Over de laatste weet Han te vertellen dat hij op een gegeven moment Mathenesse achter zijn naam plaatst. Hij noemde zich zo na zijn benoeming tot burgemeester van Schiedam. Waarom doet een man zo iets? "Omdat het deftig was een dubbele naam te hebben."

Opheffen van de gemeente Mathenesse

Het rijk constateert in de jaren vijftig van de negentiende eeuw dat veel kleine gemeentes niet levensvatbaar zijn en moeten worden opgeheven. Zo komt er een einde aan het zelfstandig bestaan van Oud- en Nieuw Mathenesse, maar ook van bijvoorbeeld Nieuwland en Kethel. Oud- en Nieuw Mathenesse zijn vanaf 1866 onderdeel van de gemeente Schiedam en burgemeester Van Dijk Van Mathenesse maakt een carrièresprong.

Opkomst industrie

De grens van de opgeheven gemeente liep dwars door de Broersvest. Eerst kwamen er branderijen en huisjes langs de oostkant van de Broersvest, daarna langzaam maar zeker ook langs de Buitenhavenweg. Schiedam heeft door de opkomende industrie ruimte nodig heeft voor de jeneverproductie. Denk aan een glasfabriek, zaagmolen en pakhuizen,

die allemaal langs de Buitenhavenweg een plekje vinden. Ook verrijst er een wijkje met arbeiderswoningen 'het Nieuwsticht' in 1855. De polder Mathenesse met een zee van ruimte biedt ook mogelijkheden als waterwingebied voor de inwoners en industrie van Schiedam, zo verschijnt er in 1890 in de weilanden een watertoren.

Pannenkoekenhuis

Tastbare herinneringen aan de gemeente Oud- en Nieuw Mathenesse zijn er nog steeds. De school is nu een pannenkoekenhuis en ligt op de kop van de Buitenhavenweg. De ambtsketen en de bodebus zijn in het bezit van het Stedelijk Museum Schiedam en het stempel van de gemeente met het wapen is in bezit van het Museum Rotterdam.

Havens in de weilanden van Nieuw Mathenesse

Door de aanleg van de Nieuwe Waterweg in 1872 was Rotterdam goed te bereiken en de internationale scheepvaart groeit dan ook snel. Er zijn veel havens nodig op Zuid, in Feijenoord en in West. "De man achter de havenontwikkeling van Rotterdam is Gerrit Jan de Jongh, directeur van Gemeentewerken", vertelt Han. "Hij plant de ene haven na de andere en gaat na aanleg van de Parkhaven en Sint Jobshaven (Schiemond) steeds meer westwaarts. Voor de ontwikkeling van de Keile-, Lek-, IJssel- en Koushaven in de Nieuwe Mathenesserpolder is het nodig dat Rotterdam in 1909 een deel van Schiedam annexeert."

De aanleg van de havens gaat snel: de Keilehaven is gereed in 1910, de Koushaven in 1911 en Lek- en IJsselhaven in 1916. Maar Rotterdam wil nog meer havens en heeft nu ook haar oog laten vallen op het waterwingebied van Schiedam.

Havenbaronnen betalen mee

In ruil voor eeuwigdurende waterlevering mag Rotterdam van Schiedam in de weilanden van Mathenesse havens graven. De gemeente Rotterdam analyseert dat er grote behoefte is aan terreinen voor overslag van stukgoed en maakt een plan voor de aanleg van drie insteekhavens, een netwerk van spoorlijnen, een rangeerterrein, opslagloodsen voor stukgoed en kantoorgebouwen. Al met al een kostbare investering, maar de gemeente Rotterdam wil niet alleen opdraaien voor de kosten en wacht af. Pas als havenondernemers willen meebetalen aan de aanleg van Merwehavens is de kogel door de kerk en kan men in 1923 starten met de bouw. Hiervoor sneuvelt de eeuwenoude molen 'Nieuw Mathenesse' in 1923, maar ook de watertoren van Nieuw Mathenesse uit 1890 krijgt de sloopkogel. In 1930 zijn de Merwehavens gereed voor gebruik. Han heeft nog veel meer te vertellen over de geschiedenis van onze wijk, maar voor nu nemen we afscheid. Het zoeken naar de roots van Mathenesse maakt duidelijk waarom je nauwelijks merkt dat je van de ene stad naar de andere staat gaat. Het is altijd één gebied geweest.

HET POOLCAFÉ

Fotografie: Mark Bolk

Iedereen is welkom in het Poolcafé op het terrein van Weelde in M4H. De indoor skatebaan is een initiatief van Hugo de Pagter en Tijs Niessen, je kan er skaten of lessen volgen voor als je nog nooit op een skateboard hebt gestaan. De ruimte is af te huren voor eigen events en ze hebben er toffe activiteiten zoals vintage kledingmarkten en muziek. Het artwork op de binnenkant van de baan is ontworpen en gemaakt door Thomas Trum met viltstiften van een halve meter hoog. De baan begint al lekker sporen van goed gebruik te vertonen. Kortom een bijzondere plek!

**"IEDEREEN
IS WELKOM
BIJ HET
POOLCAFÉ!"**

MARCONI STRALENDE STADSKERN VAN ROTTERDAM - WEST?

Tekst en illustratie: Michiel Versteegh, UNO Architecten

Dagelijks rijd ik via het Marconiplein naar mijn kantoor in Nieuw Mathenesse. Wind en regen hebben op het Marconiplein vrij spel en je wordt er omringd door het optrekkende verkeer. Stel je voor dat... het Marconiplein een aantrekkelijke plek zou zijn, een nieuw stadscentrum in Rotterdam-West. Met naast ruimte voor het verkeer ook groen, winkels, gezelligheid en betaalbare woonruimte.

In 2019 ben ik gestart met het ontwerpen van een nieuw stadshart voor West met als vertrekpunt het creëren van een andere sfeer voor het Marconiplein. Mijn uitgangspunt is daarbij geweest dat een goed plein wordt gemaakt door de mensen die er komen, er zo betekenis aan geven en er een publieke plek van maken.

Het ideale plein

Als we nadenken over wat een ideaal plein is dan gaat dat niet over verkeersstromen, de hoogte van de dijk of een metrobus onder de grond. Een aantrekkelijk plein gaat over sfeer en gevoel. Het is een plein met rondom terrassen en balkons, je kan er een hapje eten en iets drinken. Rond het plein staan woningen en winkels van meerdere verdiepingen die uitkijken op het plein en waar regelmatig activiteiten plaatsvinden. De verkeersstroom rijdt maar aan een kant, zo hebben wandelaars en fietsers alle ruimte.

Bestaande wijken verbinden

De omringende bestaande wijken liggen nu met hun rug naar het plein. Door op een andere manier naar het Marconiplein te kijken komen de bestaande vooroorlogse wijken als Bospolder, Tussendijken, Spangen, Oud Mathenesse en het Witte Dorp als het ware om het Marconiplein heen te liggen. Met een nieuwe inrichting kan het een fantastische ontmoetingsplek worden voor de omringende wijken met bomen, terrassen, bankjes en openbaar vervoer. Een plek waar muziekoptredens plaatsvinden, theatervoorstellingen te zien zijn of een oogstmarkt te vinden is. Ook de nieuwe wijk aan de andere kant van de dijk, Nieuw Mathenesse (M4H), krijgt zo meer betekenis en daarmee aantrekkingskracht.

Groene verbinding

Nu al is te zien dat we de Groene Connectie (een verbintenis tussen groene initiatieven en een tegelijk een wandelroute) kunnen verbinden met het Marconiplein als nieuwe schakel. Dit groene wandellint loopt via het Dakpark en kan overgaan in de toekomstige groene zone over het Marconiplein, dan naar het goederenspoor langs de Spaanse Bocht en via het Essenburgpark kom je op de Heemraadssingel om te eindigen in Het Park bij de Euromast. Het levert een mooie wandeltocht op

door Delfshaven. Het Marconiplein kan dan ook de poort zijn voor het toekomstige dijkpark langs de Schiedamse Weg, dat er met zijn majestueuze bomen in feite al ligt.

Stadscentrum van Rotterdam-West

Het plan laat zien dat er veel woningen en voorzieningen, we hebben het over 125.000 m², op en rond het Marconiplein mogelijk zijn. Waarbij de komende jaren een deel van de Rotterdamse woningnood kan worden opgelost en waarmee de vernieuwing en vergroening van het Marconiplein kan worden betaald. Het Marconiplein kan zo stap voor stap uitgroeien tot het nieuwe centrum van Rotterdam West. Van een winderig plein zonder identiteit tot een klimaatadaptief plein van allure midden in het hart van west met verschillende voorzieningen voor de omliggende wijken.

Van winderig naar weelderig

Het geschetste toekomstbeeld is bedoeld om bewoners, ondernemers, gemeente en marktpartijen te inspireren om de handschoen op te pakken en de uitdaging aan te gaan om er het meest aantrekkelijke plein van Rotterdam te maken. Een plek waar veel te beleven is, je heerlijk kunt flaneren, prettig kunt wonen, dat voor iedereen toegankelijk is qua betaalbare huur en koop, met schitterend uitzicht over de Maas, de stad en het groen, waar je bij lokale ondernemers kunt shoppen en vanaf waar je met het ov in no time naar alle delen van Rotterdam en de regio kunt gaan.

Het met elkaar uitvinden van een nieuwe betekenis van het Marconiplein kost niet alleen tijd, maar heeft ook een coalitie van dedicated partijen nodig: bewoners, experts, gemeente, marktpartijen én experimenteerterruimte: wat werkt wel en wat niet? Natuurlijk zijn kabels en leidingen, de buis van de metro, de versterking van de dijk, verkeersafhandeling en wanden met woningen en voorzieningen van belang. Maar het experimenteren met elkaar, los van het bestuderen van de technische infrastructuur, is hard nodig om de betekenis van het Marconiplein verder te kunnen ontdekken en vormgeven. De sleutel voor een gouden toekomst voor het Marconiplein is om nú al met elkaar aan de slag te gaan.

MADM FOTOWEDSTRIJD

De allereerste MadM fotowedstrijd is een feit. We vroegen om foto's van Mathenesse aan de Maas door jullie ogen en jullie hebben ons niet teleurgesteld! Er waren veel prachtige inzendingen, waaruit onze topjury, fotografe Sanne Donders, fotografe Laisa Maria en videograaf Oscar Langerak met moeite een selectie hebben gemaakt. De winnende foto vind je terug op onze website. Was je dit keer te laat? Geen probleem, we gaan dit zeker nog een keer organiseren. Houd voor updates onze website of Insta in de gaten.

Jouw uitzicht

Kijk je recht bij de burens in de tuin, heb je uitzicht op de Franselaan of staat er een papierbak voor de deur? We zijn benieuwd! Fotografeer je uitzicht, vermeld de locatie en stuur je foto van minimaal 1 MB naar info@mathenesseaandemaas.nl We hebben nog even geen nieuwe fotowedstrijd, maar je maakt met je inzending wel kans op plaatsing in het volgende magazine.

DE SELECTIE INZENDINGEN

01 Foto van Anne van den Berg

Juryoordeel: 'Gruw maar fraai! Vlakbij de snelweg en onder de metrobaan, toch oogt het zo rustig. Dit is echte landschapsfotografie.'

02 Foto van Rebecca Schaft

Juryoordeel: 'Een bevreemdend beeld, grafisch verrassend en mooi.'

03 Foto van Rebecca Schaft

Juryoordeel: 'Rauwe industrie gevangen in een contrastrijke compositie. Een wijk in ontwikkeling samengevat in één beeld. Mysterieuze sfeer, filmisch "M4H the movie".'

**04 Foto van Jeugdactiviteiten
Oud Mathenesse**

Juryoordeel: 'Een foto met emotie, het laat een echt probleem in de wijk zien. Dat de kinderen hier boos van worden snap je meteen. Vaak loop je eraan voorbij zonder het te zien, in deze foto is er geen ontkomen aan.'

05 Foto van Joris Koolen

Juryoordeel: 'De zinderende stad die aan onze wijk voorbij trekt. Prachtig, het stadse en het wijkse samen in één foto. Elke keer als ik kijk is er iets nieuws te ontdekken, het perspectief is verrassend.'

**06 Foto van Jeugdactiviteiten
Oud Mathenesse**

Juryoordeel: 'Dit is een heel grappig beeld: bollen met benen. Goed gekozen moment voor het maken van de foto, de timing klopt.'

04

05

06

HET LAB VAN POELS

En zijn bijdrage aan Covid-19

Tekst: Cisca van Bommel

De Professor Poelsflat aan de Professor Poelslaan met daarachter het Serumpark vormt, samen met de twee “witte villa’s” op de hoeken van het park, een markante plek in de wijk. De geschiedenis van wat eens de Rijks Serum Inrichting was, gaat terug naar eind negentiende, begin twintigste eeuw.

Jan Poels

Het begon met de op 21 maart 1851 in Venray geboren Jan Poels. Hij studeerde Diergeneeskunde aan de Rijksveeartsenijschool in Utrecht. In die tijd kwamen regelmatig veeziekten voor waar men weinig van wist en waar men geen adequate behandeling voor had. Dat wekte de interesse van Jan voor bacteriologie. Na zijn afstuderen ging hij naar Rotterdam en vestigde zich in Delfshaven, waar hij zich vanaf 1893 toelegde op bacteriologisch onderzoek. Hij maakte daarbij gebruik van de diensten van het Gemeentelijk Laboratorium dat ook bacteriologisch en serologisch onderzoek deed voor het Coolsingelziekenhuis en voor de lokale huisartsen. In die tijd kreeg hij van de regering de opdracht onderzoek te doen naar “de kalverziekte”, een ziektebeeld dat verschillende oorzaken bleek te hebben. Later, in 1900, gaf de regering hem opdracht om onderzoek te doen naar de “varkensziekte” waarmee

waarschijnlijk de varkenspest werd bedoeld. Uiteindelijk werd in 1904 besloten tot de oprichting van de Rijks Serum Inrichting (RSI) dat zich zou richten op onderzoek en bestrijding van infectieziekten bij dieren. Poels was zijn tijd ver vooruit.

Zijn onderzoeken hebben waarschijnlijk in belangrijke mate bijgedragen aan de kennis over ziekten, zoals COVID-19, die van dieren op mensen kunnen worden overgedragen.

De RSI was aanvankelijk gevestigd aan de Vinkendwarstraat in Rotterdam-Noord, maar groeide al snel uit haar jasje. De Gemeente Utrecht wilde het instituut graag naar Utrecht hebben omdat daar al de Rijksveeartsenijschool was gevestigd, maar de Gemeente Rotterdam wilde graag dat Poels met zijn activiteiten in

Rotterdam bleef. Ze stelde daarom tegen een zeer lage rente kapitaal ter beschikking zodat er een stuk land achter Het Witte Dorp kon worden aangekocht. Op 25 augustus 1930 werd de eerste paal geslagen. Op 29 oktober 1931 werd het complex, bestaande uit een hoofdgebouw (de huidige Professor Poelsflat) met een tiental laboratoria, een terrein met diverse stallen en twee dienstwoningen (de Witte Villa's) opgeleverd. Het adres was Professor Poelslaan 35. De dienstwoningen hadden als adres Professor Poelslaan 35 A. De Landenbuurt was nog niet gebouwd, dus leverde dat op dat moment geen problemen op. Toen de Grieksestraat en de Poolsestraat werden gerealiseerd, leidde deze huisnummering nogal eens tot verwarring.

Jan Poels heeft als eerste directeur van de Rijks Serum Inrichting de opening van de nieuwbouw niet meer meegemaakt. ▶

Jan Poels (1920)

De Rijks Serum

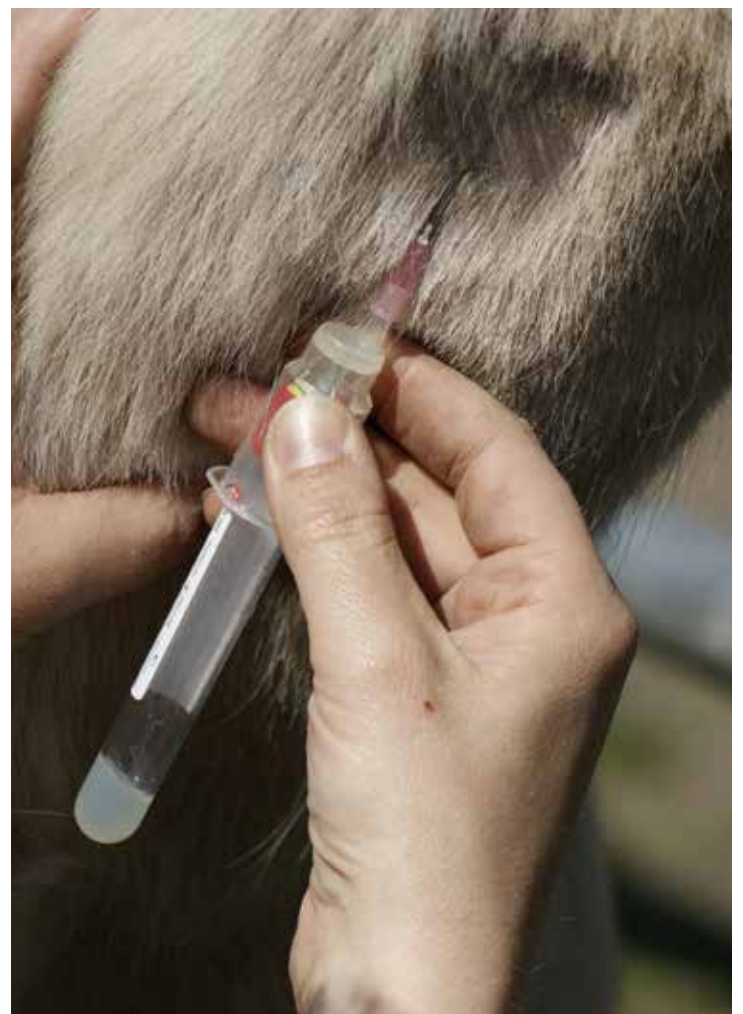
7), foto: Nationaal Archief

Rijks Serum Inrichting (voor WOII)

n Inrichting (RSI) hield zelf dieren op het terrein. Foto: Adobe Stock

Paard krijgt vaccin ingespoten. Foto: Adobe Stock

GESCHIEDENIS

Voormalig terrein Centraal Diergeneeskundig Instituut (CDI) april 1986

Serumpark anno nu, foto: Cisca van Bommel

Hij overleed op 4 maart 1927 te Utrecht. Hij was vanaf 1911 bijzonder hoogleraar bacteriologie in Leiden en van 1 september 1917 tot juli 1924 persoonlijk hoogleraar praktische toepassing van sera en vaccins aan de Rijksveeartsenijschool in Utrecht. In Leiden ontving hij een eredoctoraat.

RSI en CDI

In 1959 werd de Rijks Serum Inrichting (RSI) samengevoegd met het in 1930 opgerichte Staats Veeartsenijkundig Onderzoeksinstituut (SVOI) in Amsterdam en kreeg de naam Centraal Diergeneeskundig Instituut (CDI). In de buurt bleef men het echter gewoon "Het Serum" noemen. Vanaf 1970 verhuisden alle activiteiten naar het nieuwe Centraal Diergeneeskundig Instituut in Lelystad. Die verhuizing was in 1982 afgerond. Inmiddels is het door verschillende splitsingen en samenvoegingen een onderdeel van de Wageningen Universiteit.

De activiteiten

In "Het Serum" zoals het in de wijk genoemd werd, werd onderzoek gedaan en werden allerhande entstoffen (sera) geproduceerd om bepaalde ziekten zoals varkenspest, TBC, rabiës (hondsdolheid) mond- en klauwzeer (MKZ) en pokken te genezen of te voorkomen. Voor het maken en testen van die sera werden er allerhande dieren op het terrein gehouden om o.a. bloed af te nemen: koeien, paarden, vossen, varkens en kippen. Die dieren werden optimaal verzorgd om ze in topconditie te houden. De paarden kregen voldoende beweging en bij de koeien was een systeem geïnstalleerd waardoor ze hun

mest op een bepaalde manier in een goot deponeerden en niet op de stalvloer zelf. Als je op de vroege zondagmorgen je raam open zette, hoorde je in alle stilte het gekraai van een haan en het geloei van de koeien. Af en toe was ook de geur van verse koeienstront te ruiken zodat je het gevoel kreeg dat je op het platteland woonde. Geweldig vond ik dat! We luisterden dan in die tijd stevast naar het radioprogramma 'Weer of geen weer' met Bert Garthoff, Leo de Beer en drs. Fop I. Brouwer die zijn betoog altijd afslot met de woorden "...en alles wat leeft en groeit en ons altijd weer boeit."

Het landelijke karakter van de Professor Poelslaan werd ook nog eens versterkt door de aanwezigheid van "De Witte Burcht", een Montessori-basisschool tegenover het hoofdgebouw van "Het Serum". Het gebouw zag er uit als een boerderij met een schuin pannendak. Achter "De Witte Burcht" bevond zich aan de Barkasstraat de "Hoge Bomen School", eveneens in landelijke stijl, maar met een verdieping. De naam is waarschijnlijk ontleend aan de hoge bomen die langs de singel die de scholen omsloot stonden. Het landelijke karakter veranderde toen de stallen van het CDI werden gesloopt om plaats te maken voor woningen en de scholen werden vervangen door woningbouw aan de Witte Dorphof. De locatie staat nu bekend als het "Robbeneiland". Na de sloop van de stallen op het binnenterrein, werd een wijkpark aangelegd dat de naam "Serumpark" kreeg. Aan de Grieksestraat staat nog het originele quarantainestation dat vanaf het vertrek van het CDI tot op de dag van vandaag in gebruik is bij Diergaarde Blijdorp.

TBC

Vóór de verhuizing naar Lelystad werd nog een keer een open dag georganiseerd. Buurtbewoners en andere belangstellenden konden toen een kijkje nemen in de gebouwen en de stallen. Op de eerste verdieping in het hoofdgebouw was o.a. een zaal met een enorm glazen reactievat waar een melkachtige substantie in zat. "Hier kweken we Tuberculosebacteriën die we vervolgens verzwakken zodat we er vaccin van kunnen maken", vertelde een medewerker enthousiast. De aanwezigen vroegen zich af of dat dan niet gevaarlijk was. "Jazeker wel, maar we zorgen er voor dat er geen bacterie kan ontsnappen," waren de geruststellende woorden van de rondleider. We liepen toch net iets sneller de zaal uit dan dat we binnen gekomen waren...

Het Serumpark

Na het vertrek van het CDI, de transformatie van het hoofdgebouw naar woningen en de realisatie van seniorenwoningen op de plaats van de voormalige stallen aan de Professor Poelslaan, werd op de plaats van het binnenterrein een wijkpark aangelegd. Hier is plaats voor sport, spel en ontspanning. Buurtbewoners organiseren er kinderspelen en andere activiteiten. De Witte Villa's aan de Grieksestraat en de Poolsestraat hebben in de loop der tijd wisselende bestemmingen gehad. De grootste van de twee zal dienst gaan doen als jongerenhub en in de kleine komt volgend jaar waarschijnlijk een kookgelegenheden. Binnenkort krijgen beide villa's de functie van huis van de wijk en jongerenhub.

MADM GAAT VOOR WEDERZIJDS PROFIJT

Illustratie: Loes van Gils

IN TURKIJE GEBOREN EN IN MATHENESSE VERANKERD

Wijkbewoner interviewt wijkbewoner

Tekst: Gerda van der AA, foto's: Privébezit Resul Solak, portretfoto: Janine Fotografeert

Resul Solak is als dertienjarige jongen naar Nederland verhuisd en voelt zich na zoveel jaar in Mathenesse erg verbonden met de wijk en de mensen.

Kennismaking met Nederland

De vader van Resul Solak was een van de door Nederland uitgenodigde gastarbeiders die in 1974 vanuit Yozgat (centraal Turkije), hier kwam werken. Hij kwam in de tuinbouw terecht en deed dat met veel plezier. Zijn vrouw en drie zoontjes bleven in Turkije, pas vier jaar later kon hij ze over laten komen. Resul was toen 13 jaar. Het was allemaal heel vreemd voor hem. Ze hadden een woning aan de West-Kruiskade. Het viel Resul meteen op dat er heel veel mensen rondliepen met een donkere huid. Dat had hij nog nooit gezien. "Wat een mooi weer moet het in Nederland zijn" dacht hij. Het was hem bekend dat veel mensen in de zon gingen zitten om lekker bruin te worden. Er waren veel zonuren nodig om zo bruin te zijn. Pas in de winter, toen het heel koud was en de mensen nog steeds hun donkere huid behielden, werd het hem duidelijk dat ze zo geboren moesten zijn. Hij moest naar school en kwam in groep 8 terecht. Omdat hij geen woord Nederlands sprak kwam hij in een schakelklas terecht, een klas speciaal voor kinderen van buitenlandse afkomst. De nadruk werd vooral op de Nederlandse taal gelegd. Gelukkig stond er een heel aardige juffrouw voor de klas. Het jaar daarop kwam hij in de "normale" groep 8 en rondde zo de school af.

Verhuizen maar

Ondertussen werd er veel verhuisd, de huizen waren helaas vuil en slecht onderhouden. Op een gegeven moment ging de gemeente over tot het afbreken en opnieuw opbouwen van woningen. Het gezin vertrok naar de Coolsedwardsstraat en daarna naar de Adrianastraat. Allemaal in het Oude Westen, dat geen goede naam had. De criminaliteit was er hoog, de politie was altijd in de buurt en vechtpartijen waren normaal. Bij tijden was de jonge Resul behoorlijk angstig. Gelukkig was er bij de Coolsedwardsstraat de speeltuin, waar je voor 50 cent naar binnen mocht. Daarnaast had je de clubhuizen met allerlei activiteiten. Daar ontmoette je leuke vrienden, was je niet bang en was het gezellig. Jammer genoeg werden, met de afgeschreven huizen, ook de clubhuizen afgebroken en kon je uiteindelijk nergens meer heen. Zo kwam je vanzelf op straat terecht.

Aan het werk

Hij was 16 jaar toen hij definitief terug was in Nederland. Nu moest hij voor een vak kiezen. Het leek hem wel leuk om met auto's bezig te zijn en dus koos hij voor de opleiding autotechniek. Tot op de dag van vandaag heeft hij er wel plezier van. Hij heeft er veel geleerd, maar ontdekte ook dat dit toch niet was wat

Resul 2021

Eind jaren 80, een pas getrouwde Resul en Ayse.

Tante Ali (Vosbergen)

hij wilde blijven doen. Zijn vader werkte in de groenvoorziening en dat leek hem ook wel wat. Hij was een keer met zijn vader mee gegaan naar een van de tuinen waar die werkte. Het leek een paradijs, zo groen en ook zo kleurig door al die verschillende bloemen. Hij werd er stil van en hij wist nu helemaal zeker dat hij hier wilde werken. Een van de voordelen van die tijd was, dat er genoeg werk was. Je had het zo voor het kiezen en kon zelfs eisen stellen. Zijn vader informeerde bij zijn bedrijf of er plaats was voor zijn zoon. Dit was niet het geval, maar men maakte hem er op attent dat Van Lansbergen aan de overkant wél mensen zocht. Resul ging erop af en was dolgelukkig. Niet alleen werd hij aangenomen, maar bovendien was de eerste tuin waarin hij ging werken, nog paradijselijker dan die van zijn vader. Van Lansbergen was op dat moment een familiebedrijf en het was er fijn werken. Dankzij deze de familie heeft hij beter Nederlands leren spreken en schrijven. Als werknemer maakte je deel uit van de familie en ze zorgden voor je. Daar is hij nog steeds heel blij mee.

Het gezin in Mathenesse

Resul werkte hard en bracht de vakantie meestal in Turkije door. Daar leerde hij in 1986 Ayse kennen. In 1987 trouwden ze en gingen in de Deensestraat wonen. Boven woonden heel aardige mensen en beneden ook: het gezin Vosbergen. Wat hadden ze het getroffen, van begin af aan was de band zeer warm. Voor Ayse was het allemaal heel moeilijk. Zo ver van huis, zonder familie en ze sprak geen Nederlands. Maar de moeder van Joke (tante Ali) stond altijd met raad en daad voor haar klaar. Ayse begon een cursus Nederlands te volgen en bij tante Ali kon ze oefenen tijdens het drinken van een kopje koffie. Op die manier begon ze zich toch thuis te voelen in Oud Mathenesse. Zelf hadden ze geen telefoon, maar als ze moesten bellen konden ze altijd even naar beneden lopen. Niet alleen werd de boodschap dan doorgegeven, maar er werd meteen ook hulp aangeboden. Resul vond het leuk om aan het eind van de week bloemen mee te brengen. Niet alleen voor zijn eigen gezin, maar ook voor oom en tante Vosbergen.

PTT

Ondanks dat Resul het naar zijn zin had in de tuinbouw, begon het na tien jaar toch te kriebelen. Hij wilde wat anders. Een kennis van hem werkte bij de PTT. Dat leek hem ook wel wat én hij kon al snel starten.

Geweldig, werken in het grootste gebouw van Nederland, het Stationspostkantoor bij het Centraal Station. Hij klom op tot pakketbezorger en misschien had hij er nog gewerkt, ware het niet dat de PTT ging reorganiseren. De werknemers kregen een aanbod, een heel jaarsalaris als ze zelf ontslag namen. Resul dacht diep na, als hij hier niet op inging was de kans groot dat hij binnen afzienbare tijd werd ontslagen en dan zonder een extra bedrag zou moeten vertrekken. De keuze werd gemaakt.

Omscholen

In de loop der jaren had hij veel vrienden gemaakt en kennissen opgedaan. Een deel van hen werkte in de industrie aan de havens. Bij hen stak hij zijn licht op en kreeg hij de raad om te beginnen met omscholen. Belangrijk was het VCA (Veilig Werk Certificaat), leren omgaan met een heftruck, een cursus BHV (Bedrijfs Hulp Verlener) en ga zo maar door. Al snel was hij zover dat hij aangenomen werd. Hij werkt er nog steeds met plezier in ploegendienst.

In de wijk

In 1999 is het gezin van Resul en Ayse verhuisd naar de Schiedamseweg Beneden. De kleinkinderen komen er graag vanuit school en laten zich dan lekker verwennen. Als Ayse hierover vertelt zie je de trotse moeder en oma. Resul heeft niet alleen plezier in en aandacht voor zijn werk, maar ook voor de buurt waarin hij leeft. Hij vindt de wijk ontzettend veranderd. De kerk is gesloopt. Dat is erg, welke godsdienst men ook belijdt, er moet een Godshuis in de buurt zijn. Veel leuke initiatieven zijn gestopt en nu is het afwachten of ze weer terugkomen. Mensen moeten ergens naartoe kunnen voor een betaalbaar kopje koffie en een praatje. Iedereen in de omgeving kent hem als BHV'er en weet, als er wat is, dan kan men hem altijd roepen. Natuurlijk staat op zijn mobiel de wijkapp en hij is actief binnen zijn VVE en 'Buurt Bestuurt'. Naast alles wat hij hier in de wijk doet is hij ook bestuurslid van de Mevlana moskee. Hij is trots op het mooie gebouw en waakt ervoor dat de omgeving mooi in stijl blijft. Dat heeft ook weer te maken met zijn contacten met het waterschap. Resul is een goedlachse man, met veel contacten, een groot hart voor zijn wijk en de mensen die er wonen. Zijn wieg stond in Turkije, maar Oud Mathenesse, en haar inwoners, is zijn thuis geworden.

THUISKOMEN

*hallo straat
hallo portiekdeur
hallo trap
dag trap*

*hallo gang
hallo voordeur
hallo deurmat
dag deurmat*

*hallo huis
hallo bank
hallo douche
dag douche*

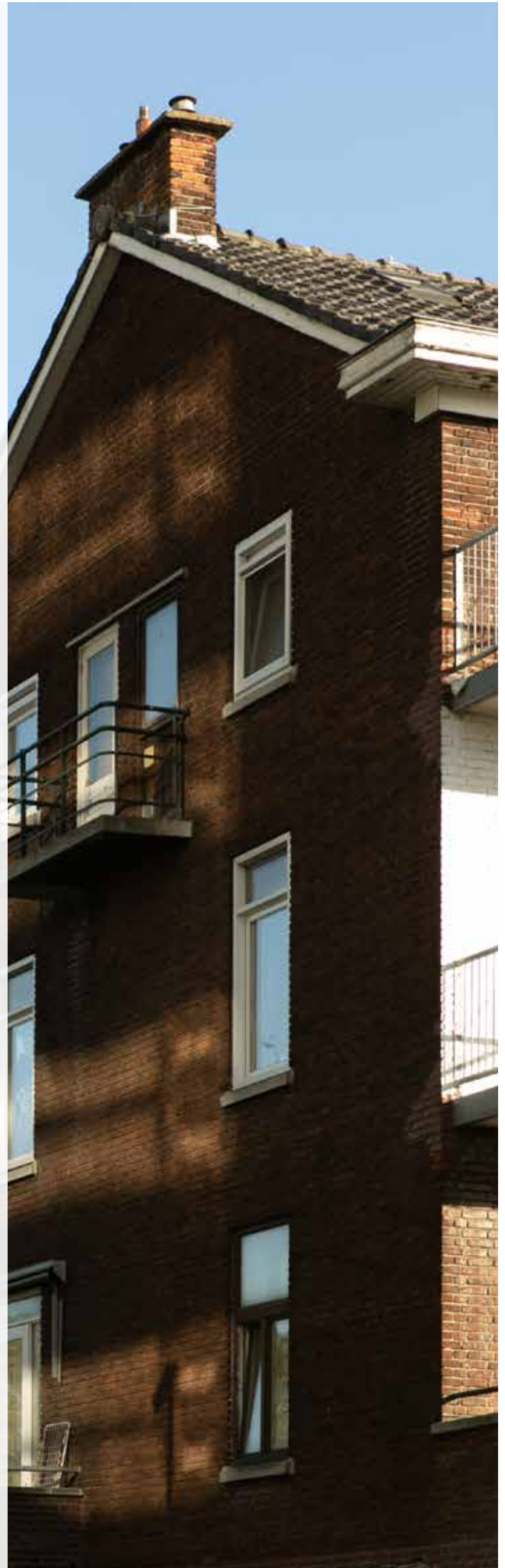
*hallo bed
hallo kledingkast
hallo spiegel
dag spiegel*

*hallo licht
hallo zeepjes
hallo bad
dag dag*

Miguel Santos

*Dit gedicht komt uit de bundel
'UURTJESPOEZIE Laatste selectie in drie volumes'*

Foto: Laisa Maria

BEWONERS IN ACTIE

Tekst: Peter van Druten, foto's: Janine Fotografeert

Op de foto van links naar rechts: Senna, Annemarie, Oscar, Cisca, Beke, Naomi en Robin

Oscar Langerak

‘Als je over tien jaar op Google Maps kijkt moet je er Mathenesse aan de Maas zien staan. Niet de afzonderlijke wijken en buurten zoals nu, maar één geheel waar

mensen graag wonen, werken en naartoe komen.’ Zo omschrijft Oscar Langerak de toekomst van zijn geliefde wijk Oud Mathenesse. Hij maakt deel uit de werkgroep communicatie en stelt samen met de anderen zijn communicatie-expertise beschikbaar voor de wijk. Die expertise varieert van het maken van een website, het inzetten van social media tot het maken van een krant, podcasts, het vormgeven van flyers en posters en het maken van video’s. Oscar zelf heeft veel ervaring met het maken van online video en lokale televisie. Hij heeft affiniteit met en een passie voor journalistiek.

Oscar raakte betrokken bij Mathenesse aan de Maas tijdens een bewonersbijeenkomst in wijkcentrum De Put. Die bijeenkomst werd helaas niet druk bezocht doordat het coronavirus de wereld had veranderd. Maar bij de pakken neerzitten was voor Oscar geen optie. Integendeel, hij zag een kans. ‘Ik zag al snel mogelijkheden om wél mensen te bereiken en bij Mathenesse aan de Maas te betrekken. Namelijk door mijn kennis en ervaring in te zetten: organiseer

webinars met medewerking van artiesten, maak een videomagazine en hou straatinterviews. Daar zijn we nu met de communicatiewerkgroep mee bezig. Ik verzorg de video-onderdelen, de anderen zetten hún expertise in. Allemaal voor de toekomst van de wijk.’

Zo enthousiast als hij erover praat is Mathenesse aan de Maas al een feit. Hij heeft duidelijk hart voor de wijk. ‘We wonen hier twintig jaar en het wordt alleen maar leuker en mooier. Het is een rustige en nu nog een betaalbare wijk met de supermarkt op loopafstand uitvalswegen dichtbij. We wonen onderaan de dijk tussen het Marconiplein en Schiedam. Van daar hebben we uitzicht op het groen en de bomen waar het licht heel mooi doorheen schijnt.’

Als het aan Oscar ligt, wordt Mathenesse aan de Maas dé gidswijk voor de rest van Nederland. ‘Een laboratorium waar de optimale leefomgeving wordt gecreëerd voor bewoners en ondernemers. Daar wil ik aan bijdragen! Ik wil het verhaal van Mathenesse aan de Maas delen én mede maken. Onze communicatiewerkgroep kan een brug slaan tussen de ideeën die hierover bestaan en ontstaan en de mensen die er nog niet van weten. Verhalen en zienswijzen voor de wijk ophalen om zo een ideaalplaatje te krijgen. Het duurt nog even voor dat er is, maar we werken er met plezier naartoe.’

WERKGROEP FRANSELAAN

Veel mensen werken mee aan mooie initiatieven voor de buurt

Merel van Tellingen

Op de foto van links naar rechts: Laurens, Kamile, Joris, Rachid, Ellis en Wouter

Een groenere, schonere Franselaan met meer cultuur, concept stores, ruimte voor startende ondernemers en een leuk koffietentje. Zo ziet Merel van Tellingen de toekomst van de Franselaan voor zich in Mathenesse

aan de Maas. Ze zet zich ook in om die toekomst vorm te geven door deel te nemen aan de werkgroep Franselaan waarvan winkelstraatmanager Paul Vermeij de trekker is. Ze woont er sinds 2019 en heeft er naar eigen zeggen een fijne, betaalbare woning met een tuin. Bovendien woont ze nu vlakbij bij haar werk in het MH4-gebied.

Wat Merel geweldig vindt aan haar wijk zijn de vele leuke, betrokken bewoners. 'Veel mensen werken mee aan mooie initiatieven voor de buurt. Bijvoorbeeld de schoonmaakhelden en de buurttuin. En natuurlijk de werkgroep Franselaan waar ik zelf deel van uit maak. Door die betrokkenheid van de mensen kom je makkelijk met ze in contact. Je hebt zo een

gezellig praatje met iemand. Maar er valt nog genoeg te verbeteren aan de buurt, want we hebben leuke bovenburen, maar er zijn ook veel huurders in de straat die hutje mutje leven en nogal eens geluidsoverlast veroorzaken. Die zijn niet zuinig op hun huis, maar ook niet op de omgeving. Het is ook belangrijk dat daar iets aan gedaan wordt.'

Giga kast

Merel is blij met de plannen voor Mathenesse aan de Maas. 'Een plek als Weelde aan de Marconistraat trekt nu al mensen uit de hele stad. Weelde bestaat uit een lunchroom, een restaurant, een bar, een weelderige tuin, een grote loods en een gigantische kas. Het is een plek waar muziek, theater, performance, kunst, eten en drinken en landbouw samenkomen. En zo zijn er ook voor de toekomstplannen voor het MH4-gebied die de wijk er alleen maar leuker en aantrekkelijker op maken. En dat trekt ongetwijfeld ook mensen richting de Franselaan, wat de buurt alleen maar ten goede zal komen. Ik verwacht dat het er hier over vijf jaar al heel anders uitziet.'

WERKGROEP SCHOON

Samen kunnen we de wijk op de kaart zetten

Esther Buitenhuis

Op de foto van links naar rechts: Yvonne, Francien, Sylvia, Sylvana, Karen, Nicolas en Esther

Ze heeft duidelijk hart voor haar wijk. Esther Buitenhuis is sinds juli 2019 wijkconciërge voor Oud Mathenesse en het Witte Dorp. Ze is betrokken, geïnteresseerd en doortastend. 'Het grootste deel van mijn werk is, samen met bewoners,

zorgen voor een schone, hele en veilige wijk. Denk daarbij aan het verwijderen van vuil op straat, naastplaatsingen, het verhelpen van gevaarlijke verzakkingen, gladheidsbestrijding, het verbeteren van onveilige verkeerssituaties en het verwijderen van overhangend of verwaarloosd groen. Daarnaast zet ik me in als verbinder tussen bewoners, de gemeente en andere instanties. Ook bied ik ondersteuning bij participatieactiviteiten.'

Met haar enthousiasme weet Esther allerlei bewoners aan zich te binden. Als ze door de wijk fietst steken veel mensen opgewekt hun hand naar haar op. De betrokkenheid is in haar wijk groot, heeft ze de afgelopen twee jaar kunnen ervaren. 'Het bijzondere aan deze wijk is dat er nog altijd mensen wonen die wortels hebben in het verleden en hier geboren en getogen zijn. Maar vandaag de dag heb je natuurlijk ook heel veel nieuwkomers, waaronder veel mensen uit andere landen. Die nieuwkomers huren vaak voor veel te hoge bedragen kleine

woningen van huisjesmelkers. En om dat tegen te gaan is er een inspecteur Verhuur aangesteld waar ik nauw mee samenwerk.' Volgens de wijkconciërge zijn de mensen die hier wonen open en eerlijk. 'Ze hebben het hart op de tong. En ze zijn ook bereid de handen ineen te slaan om hun buurt leefbaar te houden. "Niet lullen maar poetsen" is echt hun lijfspreuk. Oud Mathenesse is echt een sociale wijk met een sterke onderlinge verbondenheid. Daardoor kunnen we samen de wijk op de kaart zetten.'

Ideaalbeeld

Voor het toekomstige Mathenesse aan de Maas heeft Esther als ideaalbeeld dat iedere straat een kartrekker heeft om activiteiten te organiseren, waardoor elke straat zodanig opleeft dat bewoners denken: "Ik ga hier nooit meer weg!"

Ook voor de verbinding met het havengebied ziet ze mooie dingen voor zich. 'Een groene brug naar het dan bebouwde havengebied met een strandje aan de Maas. Dat maakt het wonen hier nog leuker, want met mooi weer wandel je zo naar dat strandje. De nieuwe bewoners uit dat gebied kunnen dan op hun beurt over die brug naar deze kant van de wijk om hun boodschappen te doen en een kopje koffie te drinken in een gezellige brasserie.'

WERKGROEP GROEN

Er kan nooit genoeg groen in de wijk zijn

Judith Dunsbergen

Op de foto van links naar rechts: Martje (met Saar), Niko, Johan, Judith, Tiziana en Joshua

‘Hoe groener hoe beter, er kan nooit genoeg groen in de wijk zijn.’ Logisch dat werkgroep Groen van Oud Mathenesse er zo over denkt. Hun missie is duidelijk: waar het mogelijk is, beplanting in de wijk aanbrengen. ‘Op sommige plekken is de wijk verrassend groen, zoals aan de Professor

Poelslaan of aan de Hoekersingel en in de verschillende parkjes, maar op andere plekken mag het wel wat meer.’ En dankzij de werkgroepleden is de wijk de afgelopen jaren al een stuk groener geworden. Zo heeft de werkgroep Groen samen met andere bewoners inmiddels 1320 grijze tegels veranderd in 68 weelderige geveltuintjes.

Adoptie

De wijk wordt niet alleen fraaier, leggen ze uit, nieuwe beplanting komt ook het klimaat ten goede. De geveltuintjes maken het mogelijk dat regenwater door de bodem kan worden opgenomen. Datzelfde geldt voor het vergroten en beplanten van boomspiegels. De werkgroep heeft al weer een nieuwe actie op de agenda staan voor zaterdag 9 oktober aanstaande. ‘Adopteer een boom en beplant de boomspiegel. De ervaring leert de werkgroep dat hun activiteiten aanstekelijk werken. ‘Als bewoners iemand een geveltuintje zien aanleggen, denken ze vaak: “Dat is leuk, dat wil ik ook wel.” En wij kunnen hen

daarbij helpen en adviseren. Ze moeten het geveltuintje zelf aanleggen en onderhouden. Maar hebben ze vragen over hoe je dat aanpakt, dan kunnen ze een beroep doen op ons.’

De werkgroepleden zijn uiteraard benieuwd naar de ontwikkeling van Mathenesse aan de Maas. ‘Het zou mooi zijn als je de bewoners van het huidige Oud Mathenesse en het toekomstige Mathenesse bij elkaar kunt brengen. Daartoe zou in elk geval de fysieke verbinding moeten worden verbeterd, want die is nu niet erg voetgangersvriendelijk. En dan in Mathenesse aan de Maas een park aan het water. Wie weet een getijddepark. Zolang ook daar maar oog is voor groen. En als het even kan een plek waar je met je hond kunt wandelen.’ Het moet in elk geval geen rechttoe rechtaan wijk worden. Dat verwachten ze ook niet. ‘Je hebt nu al vooruitstrevende initiatieven als Weelde en RE-/place. RE-/place is een kruising tussen depot en park. Daar hebben we als bewoners planten kunnen krijgen en we hebben er uien mogen zaaien. Door dergelijke initiatieven en een betere verbinding wordt ook onze wijk er levendiger op!’

Bewoners die zich willen aansluiten bij de werkgroep Groen, interesse hebben in de activiteiten of meer informatie willen kunnen zich melden per e-mail via geveltuinoudmathenesse@gmail.com

WERKGROEP WONEN

Bewoners bepalen mede het wonen in het toekomstige Mathenesse aan de Maas

Karel Sant

Drie- à vierduizend nieuwe woningen zullen er gebouwd worden in het toekomstige Mathenesse aan de Maas, de nieuwe wijk die Oud Mathenesse, het Witte Dorp en het huidige MH4 havengebied met elkaar zal verbinden. Wat is er mooier

dan dat je als bewoner kunt meebepalen hoe die wijk eruit komt te zien? Dat is waar de werkgroep Wonen van Mathenesse aan de Maas zich mee bezighoudt. Onder begeleiding van interactieve gebiedsontwikkelaar Karel Sant maakt de werkgroep nu al plannen voor het wonen in Mathenesse aan de Maas.

Inzetten van kennis en ervaring

Werkgroeplid Teis de Greve woont sinds 2017 in Oud Mathenesse en Eduard Faas zelfs al 23 jaar. Beiden zijn zeer te spreken over hun wijk. Teis prijst de rust, de betaalbaarheid van de huizen, de voorzieningen in de buurt én de ruimte voor verbetering. Eduard voegt daar als pluspunten het vele groen en de goede openbaar vervoerverbindingen aan toe.

Dat woonplezier verklaart ongetwijfeld de inzet van deze bewoners voor hun wijk. Eduard nam de afgelopen jaren al deel aan diverse activiteiten in en voor de wijk. Via "Buurt Bestuurt" raakte hij betrokken bij Mathenesse aan de Maas. Teis via de webinars die georganiseerd worden door Stichting Mathenesse aan de Maas.

Een idee dat hen voor ogen staat is een wijk met levensloopbestendige woningen. Eduard: 'Door bijvoorbeeld een coöperatieve vereniging op te richten kun je zelf bepalen hoe een woongebouw eruit komt te zien en kun je de woningen zelf verhuren aan je leden. En dan is het de bedoeling dat de bewoners hun kennis en ervaring inzetten voor elkaar en voor het woongebouw. Een architect kan bijvoorbeeld mede de vorm van het gebouw bepalen. Een elektricien en een metselaar kunnen helpen met het onderhoud. En weer een ander kan misschien iets betekenen met kinderopvang. Iedere bewoner stelt zijn of haar expertise beschikbaar.'

'En doordat bewoners zelf zo'n project opzetten, geeft dat natuurlijk een heel andere dynamiek dan wanneer je een bestaande woning huurt,' voorspelt Teis. De betrokkenheid van bewoners wordt zo op voorhand geborgd. Bovendien zijn de bouwkosten -en dus de huur- lager dan bij vergelijkbare woningen.

Volgens Karel Sant kan zo'n vooruitstrevende woonvorm weleens een voorbeeldproject worden voor andere nieuwbouwlocaties in Rotterdam en wie weet in Nederland of daarbuiten. 'Het doel is dat ook mensen uit Oud Mathenesse hier een plek vinden,' benadrukt hij. 'En dat alle nieuwkomers hun boodschappen gaan doen in de Franselaan. Zo worden Oud en Nieuw Mathenesse met elkaar verbonden.' Wil je in de toekomst wonen in Mathenesse aan de Maas en daarover meedenken, maar vooral meedoen? Meld je dan aan via info@mathenesseaandemaas.nl.

Op de foto van links naar rechts: Eduard, Teis, Karel

SENNA OBSERVEERT

EEN VER, VERGETEN OORD

Als mijn huisgenoot met haar sleutels in haar hand stond om op haar fiets te stappen en naar haar vriendje in Oud Mathenesse te vertrekken, hoorde ik de tegenzin in haar stem. Ze sprak erover alsof het een te verwaarlozen dorp was, dat alleen bereikt kon worden door met pepperspray in je hand, over een verlaten bospad te fietsen. Uit dat verre oord kwam een paar maanden later een knalrode Toyota Starlet gereden, om mij mee naar de film te nemen. Na de film dronken we wijn in zijn appartement aan de Brigantijnstraat, dat al snel ook het mijne was. Ik kreeg twee eigen planken in zijn kast en zijn leren bank maakte plaats voor mijn tweedehands tweezitter. Met dat laatste was vooral zijn kat heel tevreden; zijn nagels haakten volmaakt in de ribstof leuning. In de ochtenden liepen we in onze pyjama's naar de Dirk, onze vingers stevig verstrengeld. Al gauw draafde er een klein pluizig hondje met ons mee. Als geboren en getogen Brabanders voelde deze wijk, met een buurtcafé, friettent en Chinees restaurant op de hoek, als thuis. Toen we terug in onze huizen werden gedreven door de pandemie, lieten we de het dure koffiezaakje in het centrum voor wat het was en maakten we onze cappuccino's op ons eigen fornuis. Borrelen op een zonnig terras werd picknicken op het grasveld voor de deur. Oud Mathenesse was even echt een ver oord, een bubbel die niet doorgeprikt hoefde te worden.

Het is een wijk waar je niet komt als je er niet woont, die in geen enkel Tripadvisor lijstje te vinden is en die sommigen vergeten zijn. Maar wij weten precies waar wij wonen.

Deze column is geschreven door Senna Pauli. (Werk: De vrouwen van wanten)

STICHTING MATHENESSE AAN DE MAAS IS OP ZOEK NAAR BESTUURSLEDEN

Mathenesse aan de Maas is een in 2020 opgerichte stichting met als doel werken aan het opbouwen van de community Mathenesse en het verbeteren van de wijk via het platform Mathenesse aan de Maas.

Het afgelopen jaar heeft de stichting diverse activiteiten georganiseerd zoals; het opzetten en uitvoeren van bijeenkomsten en webinars, het activeren van werkgroepen, het uitbrengen van dit wijkmagazine, het (mede) organiseren van het najaarsfeest en online zichtbaar zijn via onze website en ons Instagram account. Ook is de stichting uitbetaaladres voor Opzoomer Mee-activiteiten.

Door creatieve en communicatieve programma's en activiteiten verbinden we wijkbewoners met elkaar, werken we aan de uitvoering van het Verbeterplan en aan de toekomstvisie van Mathenesse (Oud Mathenesse, het Witte Dorp en M4H).

Gezien de groei van de activiteiten is het huidige bestuur dringend op zoek naar nieuwe bestuursleden. Belangrijk is dat de leden - met een groot hart voor Mathenesse - elkaar inspireren, ruimte geven om nieuwe initiatieven te ontplooiën en dat ze bereid zijn de handen uit de mouwen te steken.

Het bestuur van de stichting bestaat op dit moment uit twee (onbezoldigde) mensen en een adviesgroep van professionele vrijwilligers. Wij zijn op zoek naar nieuwe bestuursleden, bij voorkeur culturele professionals en mensen met een specifieke deskundigheid op het gebied van communicatie, marketing en financiën.

Voor meer informatie kun je terecht bij de voorzitter van het bestuur van de stichting Judith Dunsbergen, email: judith_d@live.nl mobiel: 06 4093 85 84 of penningmeester Karel Sant, e-mail: karel.sant@ka-sa.nl of via mobiel: 06 5149 99 97

UIT DE OUDE DOOS

Wie oh wie herkent zichzelf of iemand anders op de foto? Informatie over deze spelende rakkers, wie de fotograaf is en natuurlijk alle mooie herinneringen die nu omhoog komen kun je naar ons mailen. Dan plaatsen we de verhalen (met toestemming) en deze foto graag op onze website!

GEZOCHT: HANDIGE HANDJES EN SLIMME KOPPEN

We hebben inmiddels vijf geweldige werkgroepen die zich inzetten voor onze wijk; Groen, Schoon, Communicatie, Franselaan en Wonen (CPO en VvE). Deze groepen zijn hard aan de slag om het Witte Dorp, Oud Mathenesse en M4H nog mooier en beter te maken en daarbij kunnen ze jouw hulp goed gebruiken. Stuur ons een mail naar welke groep je interesse uitgaat en wat je zou willen doen, dan brengen we je in contact met de juiste persoon. Voor de twijfelaars, wil je helpen maar weet je niet precies hoe? Neem dan ook even contact met ons op, dan kunnen we samen met jou bedenken bij welke groep je je het beste kan aansluiten. Alle mails mogen naar: info@mathenesseandemaas.nl

GEZOCHT: REDACTIELEDEN EN CONTENTMAKERS!

Ben jij dat creatieve talent, betrokken bij je wijk, altijd actief en heb je zin in een nieuwe uitdaging? Wil je meewerken aan een bijzonder initiatief met leuke mensen, gezelligheid en meehelpen aan de toekomst van jouw wijk? Dan zoeken we jou! Kom het gaafste mediateam van Rotterdam versterken. Wij zoeken: redactieleden, journalisten, schrijvers, dichters, fotografen, illustratoren, videomakers, Instalovers, vloggers enzovoorts. Ofwel de denkers, dromers en doeners die de wijken M4H, het Witte Dorp en Oud Mathenesse een warm hart toedragen. Door je bij ons aan te sluiten bij kunnen we er samen voor zorgen dat onze zichtbaarheid groeit en we steeds meer invloed hebben op verbeteringen in de wijk. Omdat we nog aan het groeien zijn is er veel ruimte voor eigen inbreng en ontwikkeling. Twijfel je nog? Stuur ons gewoon een berichtje via Insta of mail ons. Dan kunnen we samen bekijken of er een match is. Je kan ons bereiken op info@mathenesseandemaas.nl of via een DM naar [@mathenesseandemaas](https://www.instagram.com/mathenesseandemaas)

DE WATERSCHOOL

Het laboratorium van de toekomst

Tekst: Beke Olyrhook, foto: Aad Hoogendoorn, illustratie: Studio Makkink & Bey i.s.m Juhee Hahm

Water gebruiken we elke dag, dat weet iedereen. Hou jij ook zo van een lekkere douche? Je vieze kleren gooi je snel in de wasmachine en ruzie maken over wie de vaatwasser moet inladen is nog altijd leuker dan met een afwasborstel aan de slag. Er zijn heel veel dingen waarvoor je water nodig hebt. Je kan er vast zo nog een paar opnoemen. Heb je ook weleens nagedacht over waar eigenlijk al dat water dat we gebruiken vandaan komt?

Waar komt het vandaan

Je draait de kraan open en het stroomt eruit, fris en helder water. Je kan het gewoon drinken en dan word je niet ziek. Maar waar komt het dan vandaan? Niet uit die slootjes bij de Hoekersingel toch en ook niet dat donkere water waar de grote schepen liggen een stukje voor de Floating Farm. Of wel? Nou ja, een soort van wel. We halen water op allerlei manieren uit de natuur. Water kunnen we niet zelf maken, dus we moeten het doen met het water dat al op aarde is. Door het op te pompen van diep onder de grond bijvoorbeeld. Dan kun je het nog niet meteen gebruiken, het water moet eerst nog wat schoner gemaakt worden. Dat doen de waterzuiveringsinstallaties, zodat ons water superschoon is en gezond om gewoon uit de kraan te drinken.

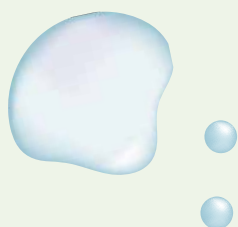
En wat gebeurt er met ons vieze afwaswater? Dat gaat via allerlei buizen, de riolering en daarna de waterzuiveringsinstallatie terug de natuur in. Via de rivieren stroomt het dan weer naar de zee. In de installaties worden de restjes spaghetti'saus en stukjes wc-papier door bacteriën en zuurstof uit het water gehaald. Je kan zeggen dat onze watervoorraad niet oneindig is, ook al lijkt het wel zo. Het water gebruiken we telkens opnieuw in rondjes. Maar omdat er steeds meer mensen bij komen, het warmer wordt op aarde en we met elkaar ook steeds meer viezigheid maken, is het lastiger om genoeg schoon water te maken. Denk maar aan een taart, wanneer je die met vijf mensen moet delen dan heeft iedereen een heel groot stuk. Maar bij tien mensen worden de stukjes al kleiner en met twintig heb je alleen nog maar een reepje taart over. Dus je snapt dat we goed moeten omgaan met ons kostbare water.

Niet alleen om mee te douchen

Als je goed om je heen kijkt dan ga je ontdekken dat we voor alles water nodig hebben. Want bijvoorbeeld planten en dieren hebben, net zoals wij, water nodig om te groeien en leven. Wij eten die sla of paprika en hamburger weer, met iets lekkers te drinken erbij. Ook de fabriek waar jouw spijkerbroek vandaan komt heeft veel water nodig. Om ervoor te zorgen dat de machines niet te heet worden of om de kleurstof uit je broek te spoelen. Want anders hebben je ouders straks ineens blauwe billen op de bank als jij bent opgestaan. Maar ook voor een fijne plek om te wonen heb je water nodig. Water om cement mee te kunnen maken en zo huizen te bouwen. Of water om op te kunnen surfen en in te zwemmen. Per dag gebruikt een mens 120 liter water (dat zijn dus 120 pakken melk of flessen frisdrank)

De Waterschool M4H+. Hier wordt geëxperimenteerd!

M4H+

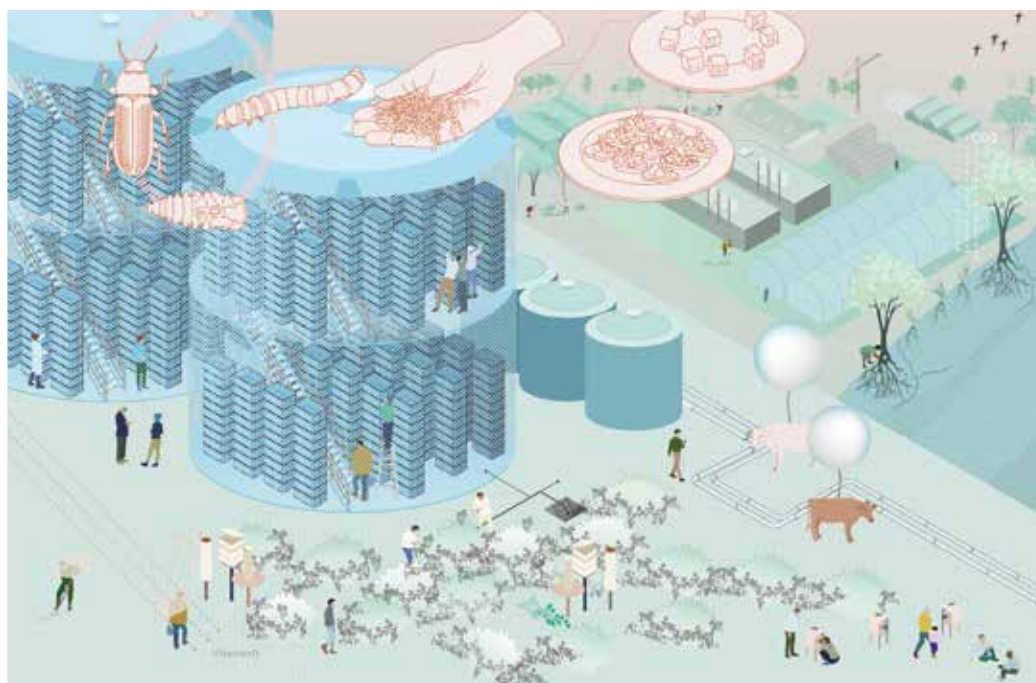
om te douchen, thee te zetten, de wc en zo verder. En dat water van je spijkerbroek of het cement dan? Dat noemen we 'virtueel' water. Je ziet het niet direct, maar we gebruiken het wel. Zoveel zelfs dat je nog eens 4000 flessen frisdrank achter elkaar zou moeten zetten, elke dag opnieuw. Ik zou niet eens weten hoe dat eruit ziet.

De Waterschool

Bij Studio Makkink & Bey zien ze al een tijd hoe belangrijk water is, daarom hebben ze 'de Waterschool' bedacht. In deze bijzondere school leer je alles over water. Het eerste idee ontstond in Dwarka, dat is een plek in India waar ze te weinig water hebben. Makkink & Bey hebben toen gezegd, hoe kun je een school maken waar kinderen leren over water, waterverbruik én waar je tegelijk minder water gebruikt? Daarna zijn ze ideeën gaan verzamelen. Zo kan je bijvoorbeeld tekenkrijtjes maken van het stofgruis dat in de wasmachine achterblijft na het wassen van kleding. Of speciale stof met patronen van regenwater erop. Wanneer het regent dan gaat iedereen naar het dak om de regen op te vangen op de uitgerolde stof. De regen laat een patroon achter dat je nog steeds ziet als de stof weer is opgedroogd en daar kan je kleding van maken. Op die manier hebben ze bij de Waterschool superveel ideeën over hoe je beter met water omgaat. Om dat allemaal te bedenken werken ze samen met bijvoorbeeld kunstenaars en ontwerpers.

Bakstenenpaddenstoelen

Het gave is dat ze nu ook in onze wijk een project doen! Dat noemen ze de 'Waterschool M4H+' De Studio gelooft in leren door te doen en dus heeft het project geen einde. Telkens komt er nieuwe informatie bij uit de wijk M4H waardoor het project blijft groeien. In juli hebben ze een mooie tentoonstelling gehad over wat ze onderzoeken en ontdekken. Bij de Waterschool M4H+ denken ze na over hoe je goed kan wonen en werken in het havengebied, waarbij je als bewoner een positievere invloed hebt op je omgeving en minder water nodig hebt. In het havengebied komen over een tijdje nieuwe woningen, voor ongeveer 6300 nieuwe bewoners. Die bewoners hebben van alles nodig, zoals eten en drinken, kleren, werk en vervoer, een huis met misschien wel een tuin. Waarvan zou je de huizen kunnen bouwen of het eten kunnen maken? En kan je dan misschien ook die grondstoffen laten groeien in het gebied zelf? Dat zijn allemaal vragen waarmee de

Wist je dat je insecten kan eten? (Insects scenario visualization)

Waterschool aan het werk is. Ze hebben vijf materialen (grondstoffen) gekozen om mee te experimenteren: insecten, eendenkroos, zeewier, hout en paddenstoelen. Dit zijn materialen die je kan gebruiken voor je eten of om mee te bouwen of kleding van te maken. Ja echt! Paddenstoelen bijvoorbeeld kun je eten, maar je kan ze ook gebruiken om er slimme bakstenen mee te maken. Die ervoor zorgen dat je huis in de zomer koeler is en in de winter warm blijft. Eendenkroos, dat is niet alleen voor de eenden, maar kan je als mens ook gebruiken om eten van te maken of tegels. Insecten zijn eetbaar en tegelijk belangrijk omdat ze ervoor zorgen dat planten bevrucht worden. Of wat denk je van zeep gemaakt van houtzaagsel. Alle vijf de materialen kun je voor van alles gebruiken én ze hebben minder water nodig dan de grondstoffen die we tot nu toe gebruiken.

Kan ik meedoen?

De Waterschool M4H+ is nu nog geen echte school. Studio Makkink & Bey willen wel heel graag dat die er komt. Een echte buitenschool, misschien wel op een leeg terrein waar nu nog niks gebeurt. Dan willen ze beginnen met het aanleggen van een grote schooltuin. Nog gaver zouden ze het vinden als de scholen in Oud Mathenesse willen meedenken over hoe en waar ze dat precies kunnen doen. Natuurlijk met de vijf materialen en ook samen met kunstenaars, ontwerpers en architecten. Als je meer wil weten vraag dan aan je docent of ze contact willen opnemen met de Studio en wie weet komen ze bij jullie langs om een presentatie te geven, pr@studiomakkinkbey.nl

Oh ja en niet vergeten hè, als je vanavond je tanden poetst, doe je dan de kraan zo kort mogelijk open? Supergoed!

**Het water
gebruiken
we telkens
opnieuw in
rondjes.**

BUURTGERECHTEN

Courgettesoep Mathenesse

Re-/place altijd in beweging

Op het terrein van publiek depot RE-/place in M4H (Marconistraat 77) groeien courgettes en pompoenen. De planten zijn door wijkbewoners thuis opgekweekt en daarna in grote, van de gemeente geleende, bakken geplant. Wanneer de groentes groot genoeg zijn worden ze geoogst en omgetoverd in heerlijke soepen voor de wijkbewoners. Bij RE-/place zijn het hele jaar door lopende projecten, in samenwerking met onder andere ontwerpers, kunstenaars en wijkbewoners. Je ziet het terrein en de functie dan ook telkens veranderen. Ester van de Wiel en Joost Adriaanse, de drijvende krachten achter RE-/place, kun je er vaak vinden met een schop of brede hark in de hand.

Ontdek meer

Op hun site re-place.today en via Insta [@re.place.online](https://www.instagram.com/re.place.online) ontdek je alle activiteiten, of je loopt gewoon een keertje langs en laat je verrassen.

Foto: Walter Herfst, Re-/place

Foto's: Re-/place

RECEPT: COURGETTESOEP MATHENESSE

Gerecht voor: 4 personen **Bereidingstijd:** ± 20 min.

DIT HEB JE NODIG

- 30 ml olijfolie
- ½ bol knoflook, tenen losgehaald en gepeld
- 2 à 3 courgettes in plakken van 2 centimeter (600 gram)
- ¾ liter groentebouillon (of voor een vollere versie ¾ liter kippenbouillon)
- 250 gram diepvries doperwtten
- 100 gram feta in brokjes van 1 cm
- 30 verse gram basilicum + wat losse blaadjes voor opmaak
- zout en peper

Tips:

- Je kan de soep een maand of twee bewaren in de vriezer.
- Ook lekker, serveer de soep met met citroenrasp (één theelepel over 4 borden) en met croutons.

ZO MAAK JE HET

- Doe de olijfolie in een grote pan en zet hem op hoog vuur. Voeg de knoflooktenen toe en bak ze regelmatig omscheppend tot ze lichtbruin zijn (ongeveer 3 minuten).
- Doe de courgette erbij met een theelepel zout en royaal peper en bak alles in 3 minuten tot de courgettes bruin beginnen te verkleuren.
- Giet de bouillon bij de courgettes en breng het op hoog vuur aan de kook in een gesloten pan gedurende 6 minuten tot de courgettes gaar maar nog wel groen zijn.
- Voeg de doperwtten toe en roer één minuut en voeg dan 30 gram basilicum toe.
- Haal de pan van het vuur en pureer de soep met een staafmixer tot hij heldergroen is en de de dikte heeft die je wil.
- Verdeel de soep over de vier borden en bestrooi met feta en de overgebleven basilicum. Maak de soep af met verse peper en voeg nog enkele druppels olijfolie toe.
- Eet smakelijk!

UIT DE WIJK

Naomi Jacobs & Julien Werleman

Bewoners en initiatiefnemers Caribisch festival

“Met het Caribisch festival kunnen we mensen uit de wijk iets verrassend aanbieden en de saamhorigheid verbeteren. Voor onze ogen zien wij een festival dat zich elk jaar vernieuwt met Caribische muziek, dans, modeshows en eten. Een vet festival waar iedereen zich thuisvoelt.”

Foto: Laisa Maria

NIEUW: INFOPUNT BIJ DE BULGAARSESTRAAT

Kick-off Infoplein OMWD! Het is al enige tijd geleden dat u makkelijk een spreekuur dichtbij huis kunt bezoeken. We hebben goed nieuws! Het brede spreekuur Infoplein OMWD gaat weer van start in de Bulgaarsestraat 4. Op donderdag 7 oktober bent u vanaf 9.30 uur van harte welkom bij de feestelijke opening. We hebben koffie, thee en wat lekkers voor u klaarstaan. Elke donderdag van 10:00 uur tot 12:00 uur kunt u bij het Infoplein langskomen voor vragen rondom wonen, financiën, vrijwilligerswerk, taal, formulierhulp, opvoedondersteuning, bewonersinitiatieven, zorg en welzijn. Geen vraag is te gek. Het inloopspreekuur wordt breed gedragen door verschillende professionals uit de wijk. U kunt dus altijd bij ons terecht met uw vraag.

SAMEN DE WIJK INKLEUREN

Lieve lezers,

Wat schijf je als kersverse redacteur van #MadM Magazine? Ik ben een beetje sprakeloos om eerlijk te zijn. De afgelopen weken is er heel hard gewerkt aan deze eerste editie van #MadM Magazine. Bloed, zweet en tranen. Nou ja, geen bloed dan. Maar zeker hier en daar zweet en in mijn geval een traantje. Van de stress, zou het allemaal wel goed komen, veel mensen zijn op vakantie, wat als dit of dat niet doorgaat...? En toen gebeurde het, mijn mail vulde zich met teksten, illustraties en foto's. Stuk voor stuk prachtige cadeaus.

De inhoud van deze krant is bijna volledig gemaakt door bewoners van Oud Mathenesse, het Witte Dorp en M4H. Hoe bijzonder en wat een schatkamer is deze wijk! Een schatkamer vol verhalen, prachtige beelden en heerlijk talent. Wij gaan door met verhalen uit de wijk ophalen en delen; over ontwikkeling, verbetering en de bijzondere mensen die deze wijk maken. Via Mathenesse aan de Maas willen we met jullie de toekomst van de wijk inkleuren. Wij zijn Mathenesse aan de Maas. Jij ook?

Beke Olyrhook
Foto: Janine Fotografeert

WHAT'S NEXT?!

- **Buurten bij van Buren**

Een tipje van de sluier opgelicht over de volgende editie. Kantoorboekhandel Van Buren is een begrip in Oud Mathenesse. Wie komt er niet om zijn pakketjes af te halen of een kraslot te kopen? Een mooi interview met Ellis van Buren over de winkel, ontwikkelingen in de buurt en hoe je als uitbater relevant blijft in een telkens veranderende wijk. Ellis: 'Je bent en je blijft altijd wel op zoek naar iets anders en iets nieuws.'

- **Een eigen plek voor de kinderen van de wijk**

De negentienjarige Benjamin Sabotinov, oprichter van de Jeugdactiviteiten Club in Oud Mathenesse, deelt hoe zijn kindertijd hem inspiratie gaf voor de club. Benjamin: "Ik wil met de activiteiten structuur en rust brengen voor de kinderen en hun onderlinge samenwerking versterken." Ook wat hij vindt van Oud Mathenesse komt aan bod.

De ouders van Ellis, Addie en Herman van Buren, juli 1967.
Foto: Privébezit familie Van Buren

"WIJ MAKEN MATHENESSE AAN DE MAAS"

**Wil je samen met ons de wijk
beter maken?** Mathenesse aan
de Maas groeit en daarom kunnen
we jou goed gebruiken. We zoeken
redactieleden en contentmakers, social
media experts, werkgroep versterking en
bestuursleden voor de stichting. Mensen
met een hart voor de wijk die hun talent
willen inzetten voor MadM. Check
pagina 33 voor meer informatie.